

bb 20. Körösvideki rajztanárok képzőművészeti kiállítása békéscsabán

vid li/hné vm

1961. december 17.

békéscsabán vasárnap megnyitották a körösvideki képzőművész rajztanárok harmadik kiállítását, amelyen 25 rajztanár mutatja be főleg a bajai pedagógus művésztelepen készült alkotását. a körösvideki rajztanárokat a jövő nyárra meghívják

a lengyelországi pe-

dagógus művésztelepre./mti/

bb 21. somogyi képzőművészek kiállítása kaposvárott

vid li/hné vm

1961. december 17.

kaposvárott vasárnap nyílt meg a somogy megyei képzőművészek 15. kiállítása. Horváth László, a megyei tanács végrehajtó bizottságának osztályvezetője méltatta a somogyi képzőművészek munkásságát./mti/

v é g e

- 12 -

20.20

2045

ik

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. december 18.

bb 1. Sajátjuknak érzik a házukat a 6. kerület lakóbizottságai - társadalmi munkával segítik a karbantartást - a népköztársaság utja 88. számú háznak „ujságja,, van

i fe/gg/vl sr

1961. december 18.

a 6. kerület több mint ezer lakóbizottságában, hatezer kerületi lakos kapcsolódott be a munkába. Örkdnek a házak belső rendje, a társadalmi tulajdon védelme és a szocialista együttélés szabályainak betartása felett. mind több az olyan lakóbizottság, amely nem vár az egyes kérdések megoldásával a tanácsi szervekre, hanem maga is intézkedik. Összehívják a lakógyűlést és itt vitatják meg a ház lakóit érintő kérdéseket. Így válik a kerületben társadalmi ügyé a fiatalok nevelése és az egyedülélő öregek gondozása. szorosán együttműködnek az egészségügyi megbízottakkal, az egészségőrökkel és a gyermekvédelmi bizottságokkal is. pártfogásba veszik azt a fiataalt, akinek családi körülménye nem megfelelő.

a 6. kerületi tanács végrehajtó bizottsága elismerően állapította meg, hogy ebben az esztendőben a lakóbizottságok és a lakóbizottsági felelősök értékes munkát végeztek. társadalmi munkával segítették, illetve segítik a lakóházak karbantartását. ennek szép példáját mutatták a vörösmarty utca 60. számú ház lakói; lefestették a rácsozatot és ezzel 4500 forintot takarítottak meg. a lenin körut 83, a nagymező utca 58-64, az Izabella ut 74-76 és a szondy utca 32 számú ház lakóinak társadalmi munkája elsősorban a házak tisztaságának megőrzésére irányult; emellett résztvettek az ajtók-ablakok és kapuk festésében, az udvar betonozásában és így jelentős öszszegét takarítottak meg. a vörösmarty utca 36 számú házban is társadalmi munkában végezték el a vakolási és festési munkálatokat. az ó-utca 24, a sziv utca 23, a jókai tér 1. számú és a mozsár utca 9 számú ház lakóbizottságai védnökséget vállaltak a gyermek-lakóbizottságok fölött. a népköztársaság utja 88. számú ház lakói - 132 család, 475 személy - már önálló, negyedévenként megjelenő „ujsággal,, is rendelkezik, amelyet a mi házuk címmel adnak ki és beszámolnak benne a ház eseményeiről. /mti/

- 1 -

ik

bb 2. a Láng gépgyár fiataljainak kezdeményezésére két tonna ötvözött fémet takarítanak meg turbinánként - 2.7 millió forint az ifjúsági takarékosági számlán

i sl/tr/vl vg

1961. december 18.

a Láng gépgyár kiszervezésében az ötéves tervvel egyidőben ötesztendősi takarékosági program indult, amely a tervidőszak végén, 1965-ben zárul. a program legfontosabb célja, hogy a fiatalokat bevonja a tervezésbe, a gyártási módszerek korszerűsítését szolgáló munkába, a mozgalomnak szinte váratlanul nagy a sikere. a fiatalok ujitásaitól az ötéves tervidőszakában 12 és félmillió forint megtakarítását várják, s felajánlásaik már a terv első esztendejében reálisnak bizonyultak, ideai takarékosági tervüket túlteljesítették. az év eleje óta 2 és félmillió forint helyett több mint 2.7 millió forint gyűlt össze a fiatalok takarékosági számláján.

a számottevő eredmény a fiatalok sok értékes ujitásához függ. különféle észszerűsítések alapján csökkentették a sejtet az öntődében és a forgácsoló műhelyben, hasznosították az eddig felhalmozódott alkatrészeket, anyagokat, csökkentették a gépek túlzott súlyát, egyszerűsítették az ügyvitelt. az ifjúság hagyományos takarékosági módszereit újak váltották fel a gyárban. ma már nem arra törekednek elsősorban, hogy néhány kiló hulladékot összegyűjtsenek az udvaron, sokkal inkább arra, hogy a rajzok hibáinak megszüntetésével, a technológia korszerűsítésével sok tíz- és százezer forintot mentsenek meg az országban. a szerkesztési osztály fiataljai például felülvizsgálták az 50 megawattos turbina rajzait, csökkentették a túlzott ráhagyásokat és így minden egyes turbinánál két tonna ötvözött anyagot nyertek, ami gépenként mintegy százezer forint megtakarítást jelent. a főkönyvelőségen dolgozó fiatalok az utalványozásoknál teremtettek rendet, több tízezer felesleges utalvány megszüntetését tették lehetővé, s ezzel nemcsak a papírt és a munkaidőt takarítják meg, hanem az ügymenet is gyorsabbá vált.

a Láng-gyári fiatalok takarékosági mozgalma folytatódik, amelytől a jövő évre is több mint két és félmillió forint megtakarítást várja az üzem. /mtl/

- 2 -

bb 3. két évszázad ekéiből rendez kiállítást a mezőgazdasági muzeum

i cs/j/vl ká

1961. december 18.

a keszthelyi és a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémia hosszabb idő óta gyűjtötte az ősidők óta használt legelterjedtebb földművelő eszközöket, az ekének legrégebb példányait, legjellegzetesebb típusait. a két tanintézet később átadta gyűjteményeit a mezőgazdasági múzeumnak, amely saját gyűjtésével kiegészítve, a jövő év első felében kiállítást rendez az ekékből. mint régizus jános muzeológus, a gyűjtemény szakértője tájékoztatásul elmondotta, az első hazai ekeábrázolás 1456-ból származik, és egy 5. László király által adományozott címeren látható. a meglevő magyar ekék közül legöregebb egy fa-kormánylemezes, nagyszarvu szerszám, amelyet a 18. század elején a zborói rékóczi uradalomban vettek használatba. a gazdag gyűjtemény szemléltetően mutatja majd az eke fejlődését: a lengő, a csuszómankós, akerékmanós, majd pedig a faligás ekék és azok fontosabb típusainak váltódását. a hazai ekegyártás fejlődésében nagy szerepe volt a múlt század közepétől egyre gyakrabban rendezett ekeversenyeknek, amelyekben nemcsak a magyar gépműhelyek, illetve termelő gazdaságok vettek részt, hanem külföldi cégek is. így a gyakorlati összehasonlítások révén a használatban levő eketípusok hibáit viszonylag gyorsan kijavíthatták, vagy más tökéletesebb típusokat rendszeresíthettek.

a készülő új kiállításon a körülbelül 60 darab fogatos eke-típuson kívül a régi és a legmodernebb gőzeke-típusokat és a talajt megmunkáló gépek legérdekesebb változatait is bemutatják.

bb 4. egységes terv szerint fejlődik tovább sikonda

vid gk/vl fm

1961. december 18.

a komlói városi tanács a budapesti városépítési tervező vállalattal készített el sikonda rendezési, fejlesztési tervét. a komló melletti festői üdülőhelyen a következő években hétézer vendég befogadására alkalmas fürdőkombinátot, melegvizet medencéket, hidegvizes versenymedencét építenek.

/folyt.köv./

- 3 -

bb 4. /egységes terv szerint ... 1.folyt./ vl

a strand kiszolgáló épületei között ezer vendég befogadására méretezett étterem is helyet kap. a bányászok éjjeli szanatóriuma közelében szabadtéri filmszínház, 200 ágyas sport- és üdülőszállót, és kisméretű sportpályákat létesítenek. komlótól sikondáig, festői szépségű hegyek között kanyargó völgyben öt kilométer hosszú ut készül. a sikondai üdülővárosba érkező országjárók részére sáttortábor készül, ezenkívül központi parkolóhelyet létesítenek, gondoskodnak a vállalatok, intézmények üdülőinek elhelyezéséről.

bb 5. három év alatt megháromszorozódott a butorbehozatal - hálósobagarnitúrát már nem importálunk, célszerűbb, sima vonalú lakberendezési tárgyakat vásárolunk

i sz/gk/vl vg

1961. december 18.

a lakosság jobb butorellátásához az utóbbi években jelentősen hozzájárult a hazai butoripar fejlődésén kívül az is, hogy megnövekedett a lakberendezési tárgyak importja. az utóbbi három évben megháromszorozódott a külföldről vásárolt butorok mennyisége. külkereskedelmünk, illetve a közszükségleti cikkek behozatalával foglalkozó konsumex vállalat a legtöbb lakberendezési tárgyat az ndk-ból vásárolja, de sokat hozunk be csehszlovákiából és jugoszláviából is.

míg az ndk-ból főleg kárpitozott garnitúrákat és elemekből összeállítható, a szoba méreteihez alkalmazható úgynevezett butortesteket szerzünk be, csehszlovákiából teljes lakószoba-berendezéseket, romániából főként kárpitozott garnitúrákat, butorokból pedig székeket és egyéb kisbutorokat rendelünk. tavaly még vásároltunk külföldről hálósoba-garnitúrákat is, ez év második felében ezek mennyisége jelentősen csökkent, jövőre pedig már egyáltalán nem rendelünk. az új otthonok alapítói a selyemfényű, világos vagy a világos és sötétebb felületi butorok kombinációját kedvelik és mind többen választják a kényelmes fekvőhelyekkel rendelkező lakószoba-berendezéseket. a butorbehozatal ezekhez az új igényekhez igazodik.

/folyt.köv./

615

- 4 -

MR

bb 5. /három év alatt ... 1. folyt./ vl

az ndk-ból és csehszlovákiából érkező velur, illetve buklé-szőnyegeknek nemrégiben még 5-10 százaléka volt modern mintázatú, most pedig ezek aránya eléri a 40 százalékot. az ndk-ból az idén 10.000 csillárt és hozzá 2000 falikart vásároltunk. a butorszövetek importja az idén már megszűnt, miután iparunk is ki tudja elégíteni a keresletet. /mti/

bb 6. metszik a nyírségi almafákat

vid ká/j/vl

1961. december 18.

szabolcs-szatmár megyében, a jonathán-alma házában megkezdtek a gyümölcsfák téli metszését. a balkányi, a mátészalkai a fehérgyarmati és a nyírmadai állami gazdaságban nagy tapasztalatokkal rendelkező kertészek láttak hozzá a fák karbantartásához, nyírmadán ezalkalommal bemutató metszést is tartanak a környező termelőszövetkezetek gyümölcskertészei részére. /mti/

620

- 5 -

bb. 7. a balatonvidék egyik legérdekesebb látványossága a fenékpusztai római város

vid/ke/rj fm

1961. december 18.

a veszprém megyei fenékpusztán, ahol a római birodalom panonia tartománya megerősített városának maradványait őrzi a föld, az ország egyik legjelentősebb régészeti munkája kezdődött az elmúlt évben. a történelmi idők emlékeit őrző római város feltárását egyes kutatók már évtizedekkel ezelőtt megkezdték és akkor találták meg az erődítmény egyes számú bazilikáját, a munka azonban abban az időben anyagi támogatás híján abbamaradt, s az értékes templomromokat betemették és az erődítmény felszínén látható tarragott köveit a festéccsek major-építkezésre használták fel uradalomban.

az országos műemléki felügyelőség, az idegenforgalmi tanács és a veszprém megyei tanács támogatásával, az elmúlt két évben számottevő anyagi áldozatok árán nagyobb arányban kezdte meg a munkát fenékpusztán. dr. sági károlynak, a keszthelyi balatoni múzeum igazgatójának irányításával az érdeklődők ezreinek szemeláttára rajzolódnak ki a népvándorláskori időkben elpusztult város maradványai. az utóbbi évek ásatásaival elsőként feltárt 2. számú római bazilika konzervált alapjai ma már az egyik legnevezetesebb látványosság. a bazilika feltárásának befejeztével a régészek törvszerűen haladtak tovább és egy hatodik századból származó temető szomszédságában hatalmas erődítményt fedeztek fel. felszínre került az egykori város legnagyobb építménye, egy 53-szor 23-méteres palotának az alapja. feltételesek szerint ez volt nagy theodorik keleti gót király szülőháza. feljegyzések tanuskodnak ugyanis arról, hogy keszthely környékén született és innen ment tovább felső-olaszországba, ravenna környékére. a feltételesek igazolására a régészek alapos kutató munkába kezdtek és véglegesen tisztázni akarják a kérdést. nemrégiben a 2. számú bazilika közelében újabb nagy épület alapjaira bukkantak. megállapították, hogy a bazilikával egyidős épület a római hadsereg kincstári raktára volt. a lekopott padló kövezetéből arra következtetettek, hogy a raktár egyik kapuján bejártak a szekerek a terembe, s onnan rakodás után egy másik kapun távoztak el. az erődítménynek ezt az újabb hatalmas épületét is felszínre hozták. a szembetűnően kirajzolódó épületalapokat konzerválták, és eltenállová tették az időjárással szemben.

az erődítmény, a bazilika, a nagy palota és kincstári raktár feltárt és tartósított maradványai a balatonvidék egyik legérdekesebb látványossága ./mti/

--

- 6 -

8.38
9.15

bb.8. tapasztalt előadók az ismeretterjesztő és szolgálatában vas megyében

vid/fm/kf/a fm

1961. december 18.

a vas megyei falvakban 1200, a városokban 300 ismeretterjesztő előadás hangzik el a télen. a hallgatók előtt igen gyakran ismerő selőadók állnak, akik már évek óta terjesztik a kulturát a megyében. kocsis gyula szombathelyi tanár például évek óta zene- és irodalomtörténeti előadásokat tart. többszáz előadást tartott már remete emília sárvári tanárnő is aki messzi falvakban is megtartja előadásait. idő kora ellenére szüntelenül tevékenykedik a tit-ben kozák istván nyugdíjas rábapatyi pedagógus. évente 60-70 előadást tart erdősi lászló a tanakajdi növényvédő állomás vezetője. főleg növényvédelmi tudnivalókkal ismerteti a falusiakat. jelenleg a merre tart a magyar mezőgazdaság címmel tart érdekes szemléltető előadásokat a ~~vas~~ községekben. /mti/

--

bb.10. győr-sopron megyében is bemutatják a nemzetközi műszaki filmfesztivál díjnyertes filmjeit

vid/szf/ke/a

bs

1961. december 18.

a gépipari tudományos egyesület és a természettudományi ismeretterjesztő társulat rendezésében győrtött és a megye más helységeiben is bemutatják a budapesten megtartott 2. nemzetközi műszaki tudományos filmfesztivál díjnyertes filmjeit. a filmek közül azokat válogatták ki, amelyeknek a gépipar, a járműipar, az építő, a textil, az élelmiszeripar, valamint az erdő és mezőgazdaság gépesítése a tárgya, győrtött január elején pergetik le a kiválasztott filmeket, majd sopronba, mosonmagyaróvárra, valamint kapuvárra és csornára viszik a filmek közül azokat, amelyek ezeken a helyeken érdeklődésre számíthatnak. /mti/

--

bb.14. a veszprémi énekkar új kantátával vesz részt a fejér megyei zenei heteken

1/vid/fm/ke/a Li

1961. december 18.

örvendetesen fejlődnek veszprém és fejér megye zenei kapcsolatai. a két megye kórusai a jövőben kölcsönösen tartanak önálló hangversenyeket a megyeszékhelyeken. a veszprémi városi énekkar a fejér megyei zenei hetek alkalmából székesfehérvárott új kantátát ad majd elő, amely az ujjáépülő székesfehérvári vörösmarty színházat köszönti. a kantáta szerzője arányi györgy, szövegét környei elek írta. /mti/

--

- 7 -

8.44
9.30

bb. 9. az atomok „központi fűtése,, : a dielektromos hőkezelés
tz/gg/rj vg 1961. december 18.

a magyar elektrotechnikai egyesület villamos hőtechnikai konferenciáján foglalkoztak az ugynevezett dielektromos hőkezeléssel kapcsolatos magyar kutatások eredményeivel és feladataival. a hevítésnek erről az egészen új módszeréről a kérdés előadója dr. gondár Jenő egyetemi tanár a következőkben tájékoztatta a magyar távirati iroda munkatársát.

az új módszer a hőt, illetve elektromosságot egyáltalán nem, vagy csak rosszul vezető anyagok hevítésére alkalmas. lényege az, hogy az anyagra olyan sűrűn váltakozó irányú elektromos energiát juttatunk, hogy a pozitív és a negatív elektromosság váltakozásának száma egyetlen másodperc alatt 5 millió és 200 millió között legyen, sőt bizonyos esetekben a több ezer, milliót is elérje, ennek hatása az atomokban, illetve a belőlük épülő molekulákban jelentkezik. a pozitív töltésű atommag körül keringő negatív elektronokat ugyanis a pozitív elektromosság vonzza, a negatív pedig taszítja. ilyen körülmények között az atomban megváltozik a rend, s a hirtelen keletkezett „zürzavar,, az elektronok surlódására, összelütközésére vezet. az ilyesmi pedig - akár csak az ember által is érzékelhető méretek világában - az atomon belül is hőenergiát fejleszt. s ennek az energiának az értékét szabályozni is lehet, például a pozitív és negatív elektromosság váltakozása számának megváltoztatásával, a feszültség növelésével, vagy csökkentésével, stb.

mivel pedig az elektromos energia az anyag minden részét egyformán éri, a hő egyidejűleg keletkezik minden atomban nem pedig kívülről jut bele - mint a szokványos melegítésekénél - és így az egész anyag egyenletesen melegszik, nem kell tehát energiát pazarolni a külső rétegeknek a kelleténél sokkal erősebb felmelegítésre és a környezet felfűtésére csak azért, hogy az anyag belseje is elérje a kívánt hőmérsékletet, miközben a túlzott hevítés esetleg károsan is hat a felületi részekre.

ez már önmagában is jelentős energiamegtakarítás. növényi eredetű anyagok például a fa száz fokkal való felmelegítéséhez köbcéntiméterenként a hagyományos módszerek esetén körülbelül négy, a dielektromos hőkezelés útján viszont mindössze 0,2 wattnak megfelelő energia szükséges. bár az elektromosság általában drága energia, ilyen módon való értékesítése esetén gazdaságosság tekintetében is felveszi a versenyt például a szénnel.

/folyt.köv./
8.50
9.30

- 8 -

bb. 9. / az atomok.....1. folyt./rj

ugyanakkor pedig tiszser, sőt esetenként százszor is gyorsabb a régi eljárásoknál, ami az egyébként szaggatott gyártási műveletek folyamatossá tételét és automatizálását, valamint több folyamat - például az élelmiszeriparban a melegítés, sterilizálás, desztillálás, stb.- egyetlen műveletben való egyesítését teszi lehetővé, nagy mértékben növeítve meg a termelékenységet.

a dielektromos hőkezelést már nálunk is alkalmazzák a dohányiparban, de éppen gondár professzor vezetésével számos más iparágban való bevezetésének tudományos megalapozása is folyamatban van már./mti/

--

bb. 15. vasutas munkásszállót építenek miskolcon
vid/szf/ke/rj 1961. december 18.

a vidékről bejáró vasutas dolgozók kényelmes elhelyezésére 4,5 millió forintos beruházással korszerű munkásszállót építenek miskolcon, a tiszai pályaudvar mellett. a kétemeletes, központi fűtéses, társalgókkal és játékszobákkal ellátott szállóban 160 vasutas talál majd otthonra. az építést megkezdték, a szállót a jövő év augusztusában adják át rendeltetésének./mti/

--

bb. 16. felszerelték az utolsó gyűrűsfonógépet a szombathelyi pamutipar új fonodájában
vid/szf/ke/rj 1961. december 18.

a szombathelyi pamutipar épülő új fonodájának gépi berendezését a szovjetunió szállítja. a szovjet gyűrűsfonógépek a vártnál hamarabb megérkeztek, s már az utolsót, számszerint a hatvanegyediket is felszerelték, sőt hatvan már termel is. a jövő év első negyedében az üzem fonalszükségletének 90 százalékát állítják elő az új fonodában. ha mind a 24 és félezer orsó dolgozik, más textil üzemeknek is adhat fonalat a szombathelyi pamutipar. még hat előfonógépet és hat kártolót várnak a szovjetunióból. a fonoda egyébként a jövő év elején készül el teljesen./mti/

--

8.55
9.10

- 9 -

b. 11. fagyálló kajszli-, szárazságtűrő (szibarackot nemesítenek a kertészeti kutató intézetben. - tanulmányterv készül 400.000 hold gyümölcs telepítésére

i/ie/jr ká

1961. december 18.

a második ötéves terv és a husz éves távlati terv hagyomány gyümölcs telepítési programjának megalapozására a kertészeti kutató intézetben sokféle kísérletet és tudományos vizsgálatot folytatnak.

az utóbbi években különféle keresztezésekkel csaknem tizezer meggy, - alma- őszi- és kajszibarackhibridet állítottak elő. a nemesítéssel elsősorban különböző érési idejű fajtákat hoznak létre, s ezzel megalapozzák, hogy az egyes gyümölcscsnek egész idényben, - például a meggy május végétől június végéig, az őszibarack július közepétől szeptember végéig folyamatosan érjenek. az új fajtáknak ezen kívül a nagyüzemi gyümölcstermesztés sok más követelményét is ki kell elégíteniük.

híres pándi üveggömböket például mindenütt szívesen vásárolnak, de ez a fajta nagyon gyengén terem, ezért most bőven termő fajtákkal keresztezték. őszibarackból most nemesítik ki az első magyar fajtákat, amelyek jó termést ígérnek a száraz, homokos vidékeken is és jól tűrik a telet. az új kajszibarack-fajták ugynevezett későn-fakadók lesznek; csak a tavaszi fagyok után virágoznak, s így termésükben kisebb lesz a fagykár.

az új telepítéseknek mintegy egyharmadát elfoglaló alma szintén új fajtákkal gyarapodnak. kialakítanak különböző jonathán-típusokat, amelyek kevésbé érzékenyek a lisztharmatra. a hagyományos magyar almafajtákat, például a batult és rozsmaringot - egyes rossz tulajdonságaik kiküszöbölésére - más fajtákkal keresztezik, s így alkalmassá teszik a nagyüzemi termesztésre.

a négy gyümölcsfaj új hibridjeinek egy részét üzemi kísérletképpen már kiültették az állami gazdaságokba, a legjobbnak ígérkezőből pedig megkezdték az előzetes szaporítást.

néha maga a természet jobb fajtát, vagy legalábbis jobb változatot hoz létre, mint a legügyesebb nemesítő. a kutató intézet ezért most széleskörű vizsgálatot végez: megállapítja, hogy az ország egyes vidékein milyen fajtaváltozatok teremnek a legjobban.

a kertészeti kutató intézetben elkészült a távlati gyümölcs telepítési terv első előtanulmánya is: veszprém megye gyümölcstermesztésének távlati terve. ebben pontosan megállapították az egyes gyümölcscsnek és fajták telepítési helyét és mennyiségét, valamint a különböző üzemformák optimális arányát. hasonló módszerrel készül el jövőre az országos tanulmányterv 400 000 hold gyümölcscs telepítésére. a nagyüzemi gyümölcstermesztés üzemszervezési problémáinak tisztázására a kutató intézet 30 termelőszövetkezet munkáját tapasztalatait tanulmányozza./mti/

9.04
9.40

- 10 -

b b 12. egy helyen vásárolható a traktor és a pótkocsi - január 1-től új rendet vezetnek be a mezőgazdasági gépek, eszközök, műtrágya és növényvédőszer árusításban

i/so/tm/rj ká

1961. december 18.

január 1-vel új rendet vezetnek be a mezőgazdasági gépek, eszközök és cikkek árusításában, s megkezdik tevékenységét a három értékesítő szerv összevonásából alakult agrótröszt. ezzel kapcsolatosan az mti munkatársa tájékoztatást kért horváth istvántól, a földművelésügyi minisztérium illetékes főosztályvezetőjétől.

- a három most összevont vállalat közül a mezőszöv a mezőgazdasági kisgép-eladással foglalkozott, s hozzá tartozott többek között a kis villanymotor, az öntözőberendezés, a morzsoló, az aratógép-zsineg, az ásó, kapa és egyéb kéziszerszámok, továbbá a szivattyús-kutak eladása. a vállalatnak 17 megyei kirendeltsége volt. a másik vállalatnak, a műnőszer-nek, amely a műtrágya és növényvédőszer értékesítéssel foglalkozott, ugyancsak minden megyeszékhelyen volt kirendeltsége. a harmadik vállalat, a főmáv a nagygépek és azok alkatrészeinek eladását intézte. a három vállalat között meg lehetőséget nyújtva oszlottak meg a feladatok, így például a vontatót a főmáv-nál, a hozzá való pótkocsit a mezőszöv-nél kellett megrendelni. a termelőszövetkezeti vezetők, a vásárlással megbízott tagok számára nehézséget okozott, hogy igényeiket az illetékes helyre eljuttassák. a sok kirendeltség fenntartása pedig növelte az értékesítés költségeit.

- a három szerv egyesítése számos előnnyel jár. a 17 megyei vállalatnál a termelőszövetkezetek egyhelyen szerezhetik be a szükséges gépeket és eszközöket. az összefonás lehetővé teszi, hogy az értékesítés kulturáltabb formáit is alkalmazzák. minden megyében megszervezik a vevőszolgálatot és azoknak, akik ezt kívánják, üzemelek közben is bemutatják a különböző géptípusokat. a megyei értékesítési szakemberek rendszeresen látogatják a szövetkezeteket, tájékoztatják a közös gazdaságok vezetőit, milyen gépekben és eszközökben válogathatnak. jelenleg mintegy 300-400 millió forint értékű gép van raktáron, a szövetkezetek megalapozottabbá tehetik terveiket, ha igényeiket előre megbeszélik az új vállalat szakembereivel, akik vagy azonnal, vagy két-három héten belül közlik, hogy rendelkezésre áll-e az igényelt gép./mti/

9.10

- 11 -

bb 13. minden második fiatalnak színházbérlete van a diósgyőri 100-as ipari tanulóintézetben

vid fm/ke szb fm

1961. december 18.

a diósgyőri 100-as ipari tanulóintézetben 1800 fiatal nevelnek a különféle szakmákra. az iskola kisz-vezetősége a tanárokkal, oktatókkal együtt arra törekszik, hogy a szakmai képzésen kívül magasfokú általános műveltséget is biztosítson a fiataloknak. az iskola 4500 kötetes könyvtárát hetenként átlag kétszázán látogatják. a legutóbbi iskolai könyvkiállításon 36.000 forint értékű könyvet vásároltak a tanulók. több mint hatszázán vesznek részt a józsef attila olvasómozgalomban. az iskola 8 művészeti csoportjában 320-an készülnek bemutatókra, előadásokra, kulturális versenyekre. rendszeresen járnak moziba. a legtöbb tanuló megszerette a színházi előadásokat is. a miskolci nemzeti színház előadásaira az idén 850-en váltottak bérletet, vagyis az intézetben minden második fiatal bérlettulajdonos. az előadásokat osztályfőnöki órákon, ankétokon beszélnek meg. tanáraik segítségével értékelik a darabot, véleményyt mondanak róla. tanulási kedvükre jellemző, hogy 50-en a gimnáziumok esti tagozatát is látogatják, s az intézet ifjúsági akadémiájára több mint ötszázán jelentkeztek. /mti/

bb 18. máris több mint 3000 vagon kenyérgabonára szerződtek a somogyi termelőszövetkezetek

vid ká/j szb ká

1961. december 18.

somogy megyében még nem volt példa arra, hogy a termelőszövetkezetek már december közepéig több ezer vagonnyi kenyérgabonára kötötték volna szerződést. az idén máris több mint 3000 vagon kenyérgabona és majdnem 800 vagon napraforgó szállítására vállalkoztak a közös gazdaságok. a megyei terményforgalmi vállalat vezetőjének véleménye szerint az eredmény annak köszönhető, hogy a szövetkezetek a szerződéskötések előkészületeit már akkor megkezdték, amikor jövő évi termelési tervük összeállításán dolgoztak. a tervekben értékesítésre előirányzott kenyérgabona és napraforgó mennyiségét haldéktalanul lekötötték, és nem vártak tavaszig. a megye egyik legjobb közös gazdasága, a barcsi vörös csillag tsz 1962-ben 50 vagon búzát ad a népgazdaságnak, 10 vagonnal többet, mint ebben az évben. /mti/

9. 15

- 12 -

bb 17. a szövetkezeti demokrácia kiterjesztésének bevált módszere: a belvárdgyulai „családi tervezés,”

vid kz/j szb ká

1961. december 18.

a belvárdgyulai közös ut tsz-ben - fischer ferenc mérnök javaslatára - a múlt évben bevezették a „családi tervezés,” rendszerét. lényege: a termelőszövetkezetben dolgozó családok maguk is készítik nek évi tervet, és ezekre épül a közös gazdaság részletes terve. a családfők írásban rögzítik, hogy az év folyamán családjuk tagjai mennyi munkával tudnak megbirkózni, és ennek fejében mennyi terményre, illetve pénzre számítanak. a közös ut tsz-ben most mérik fel, hogyan érvényesült a „családi tervezés,” hatása a község 1961-es gazdálkodásában. a tapasztalatok szerint a tagok - éppen azért, mert magukénak érezték a termelőszövetkezet terveit, ismerték problémáit - odaadóan dolgoztak, hogy pótolják az aszályos év okozta hiányokat. ennek köszönhető, hogy a munkaegység értéke 38-39 forint között lesz, noha a közös gazdaság csak 35 forintos részesedést garantált. emellett az előírt 10 százalék helyett 23-24 százalékkal növelték a fel nem osztható alapot.

belvárdgyulán a „családi terv,” ma már törvény és ennek köszönhető, hogy törvény a közös terv is, nemcsak a vezetőség, hanem a tagok számára is. egyúttal igen jó módszernek bizonyul a szövetkezeti demokrácia kiterjesztésére és elmélyítésére, mert a „családi terv,” révén valamennyi tag még inkább sajátjának érzi a közös gazdaságot. az új tervezési rendszer iránt nagy az érdeklődés. több baranyai termelőszövetkezet már az idén a „családi terv,”-ek alapján gazdálkodott, az utóbbi időben pedig más megyékből is fordultak a közös ut tsz-hez, és kérték az újszerű tervezés részletes leírását. /mti/

bb 19. tizenöt fiatalot nevel tabon nagy ferenc, a népművészet mestere

vid fm/ke szb fm

1961. december 18.

tab községben él és dolgozik nagy ferenc faragóművész, a népművészet mestere, aki a varsói vit-en csontfaragásaival elnyerte a vit-díjat. a népművész lakásán házi muzeumot rendezett be, s most elhatározta, hogy tizenöt fiatalot megtanít a csontfaragás és fafaragás művészetére. tabon a járási művelődési házban hetenként kétszer foglalkozik a fiatalokkal. /mti/

9.55

- 13 -

bb. 21. „nyugdíjba helyezték,, az üzemi vándor gyermekkoscsikat
vid szf/ke/gy/bs 1961. december 18.

a békéscsabai forgácsoló szerszámgépgyár szakszervezeti bizottsága éveken keresztül 20 gyermekkoscsit, később pedig mosógépeket, porszívókat és padlókeféző gépeket vásárolt, hogy a koscsikat kölcsön adhassa azoknak a gyári dolgozóknak, akiknek családjában gyermek születik, a háztartási gépek kölcsönzésével pedig könnyítse a dolgozóknak második műszakját. eleinte kevésnek bizonyult mind a gyermekkoscsi, mind pedig a háztartási gép, később azonban ritkult a kölcsönzés, mert a dolgozók maguk is vásároltak gyermekkoscsit, illetve háztartási gépeket. az idén is sok a kisbaba a családokban, a gyermekkoscsik mégis ott porosodnak a raktárban, senki sem igényli őket, mindenki szebbet és divatosabbat vesz gyermekének. kevesebben járnak már be az üzembe televíziót nézni is, mert a munkások otthonában ma már nem ritka a tv vevőkészülék. az idén körülbelül ötvenen vásároltak televíziót.

a szakszervezeti bizottság most azt tervezi, hogy a „nyugdíjba került,, gyermekkoscsikat eladják és helyettük más hasznos dolgot vesznek a dolgozó asszonyoknak. /mti/

bb. 22. ujfajta gépszirt állítottak elő veszprémben
vid szf/hné/gy /bs 1961. december 18.

a hazai gyártmányú gépszirtok nem mindig felelnek meg a legújabb típusú, különleges ipari gépek kenésére, mert érzékenyek a hőre és a nedvességre. a veszprémi magyar ásványolaj- és földgáz kísérleti intézet kutatói komplex zsír néven ujfajta anyagot állítottak elő, amely tökéletesebb kenést biztosít. az ásványolaj-termékekből készülő ujfajta kenőzsír 70-100 fokkal magasabb hőmérsékleten sem veszti el kenőképességét, nem olvad meg. további előnye, hogy vizálló is. a komplex zsír különösen a nagy hőmérsékleten működő gépek szerkezeteinek kenésére használják jó eredménnyel. /mti/

bb. 23. újabb halastavakat építenek a kőrösi halászok
vid ká/gy/j 1961. december 18.

a gyomai viharosok halászati termelőszövetkezetbe tömörült kőrösi halászok megkezdték a 3-as és 4-es számú halastó építését. e munkálatokra csaknem 4 millió forintot költenek. az új tavakkal együtt a kőrösi halászok tértülete 350 holdra emelkedik, és a jövő ősszel legalább 60 000 - 70 000 kilóval több halat adhatnak közfogyasztásra, mint az idén. /mti/

10.00

- 14 -

bb 20. szülői értekezlet a gyárban
vid hné szb fm

1961. december 18.

adimárag gépgyárban az idén több mint 200 ipari tanuló gyakorlati oktatásával foglalkoznak. az utóbbi időkben rendszeresítették a gyárban a szülői értekezleteket. a tanulók szüleit, közvetlen hozzátartozóit időnként meghívják a gyárba, s az oktatómesterek megbeszélnek velük a gyermekek előmenetelét. a kezdeményezést a szülők szívesen fogadják. egy-egy értekezleten nyolcvan-hatvan is megjelennek, bár a szülők többsége a távoli vidéken lakik. /mti/

bb 24. borsodi képzőművészek ajándéka a megyei tanácsnak
vid fm/ke szb fm

1961. december 18.

a borsod megyei tanács az utóbbi években jelentős összegeket fordít a művelődési intézmények díszítésére és csinosítására. a tanács művelődésügyi osztálya az idén 70.000 forint értékben 47 olajfestményt, grafikát, valamint akvarellt vásárolt helyi és fővárosi festőművészektől. a képeket a nagyobb művelődési otthonokban és múzeumokban helyezik el. a borsodi képzőművészeti munkacsoport tagjai az elmúlt években 30 alkotásból álló vándorkiállítást készítettek, amelyet bemutattak a megye nagyobb községeiben. a képzőművészek most a kiállítás anyagát a megyei tanácsnak ajándékozták. ezekkel a képekkel az új művelődési otthonokat és klubokat díszítik.

a tanács 10.000 forint értékű népművészeti tárgyat is vásárolt. így - többek között - mezőkövesdről egy faragott, festett tulipános szekrényt és ládát, tard községből egy cifraszirt és két női ködmönt, gömörszöllősről egy remekbe faragott szarukürtöt. a népi értékeket a miskolci herman ottó múzeumnak ajándékozták. a múzeum a tanácstól kapott ajándékokat, népi faragásokat, himzéseket, szöttéseket kiállításon mutatja be a város dolgozóinak. /mti/

10.05

- 15 -

ke

bb.25. az egész falunak segítenek az ácsi úttörő termelőszövetkezet szakképzett „gazdái”,

vid fm/ke szb fm

1961. december 18.

kiváló eredménnyel zárta az idei esztendő az ácsi úttörők hetven tagú ifjúsági szövetkezete. négy holdas földjükről a nagy szárazság ellenére is 100 mázsa kukoricát takarítottak be. ezt nemcsak szorgalmas munkájuknak, hanem szakértelmüknek is köszönhetik. a szövetkezeti tagok ugyanis farkas józsef tanár vezetésével már évek óta részt vesznek az iskolai mezőgazdasági gyakorlati oktatásban. segítségüket a falubeliek is szívesen fogadják. a brigádvezetők például már sok háztáji kerítést mutatták be, hogyan kell a gyümölcsfákat szakszerűen ültetni. sokat szorgoskodnak a pajtások a „nagyok”, tsz-ében. természetesen sok segítséget kaptak cserébe a közös gazdaságtól. így tudják most termelőszövetkezetüket több mint 20.000 forint értékű „beruházással”, bővíteni. jövőre már belterjesen gazdálkodnak. málnát telepítenek, majorannát, zöldséget, cukorrépat termelnek. már építik a tyúkólakat és törzsállományuk szaporulatával fel akarják majd frissíteni a község nyulállományát. jövőre jelentősen növeli hasznukat melléküzemáguk is. januárban nyílik meg az iskolában az a kis pavilonjuk, ahol a tíz perces szünetben felváltva árusítanak majd üdítőitalt, süteményt és iskolaszereket. /mti/

---

bb.27. járási egészségügyi központ polgár községben

vid fm/ke szb fm

1961. december 18.

régi épület átalakításával és bővítésével korszerűen felszerelt és berendezett járási egészségház készült el a hajdu-bihar megyei polgár községben. az új egészségházban kapott helyett három körzeti orvos központi rendelője, valamint a község fogorvosa. az új egészségházban dolgozik a járási tanács egészségügyi csoportja, a járási vöröskereszt és a közegészségügyi felügyelő is. /mti/

10.24

- 16 -

Ke

bb.26. ezer munkás dolgozik a dunaujvárosi „nemzetközi”, építkezésein - jól halad a szalmacellulóze gyár szerelése

vid szf/te szb szf

1961. december 18.

dunaujvároson épül második öt éves tervünk legnagyobb könnyűipari beruházása, a dunai szalmacellulóze gyár. a különböző csarnokokat, nyitott és fedett tárolókat, vasúti vágányokat és utakat a dunaujvárosi 26-os építőipari vállalat dolgozói építik. az építők a tél beálltával is teljes létszámmal dolgoznak, hogy idei feladataikat az év vége előtt sikeresen elvégezzék. a két utolsó üzem, a gépház és a fehérítő csarnokát a napokban fejezik be, s ezzel az utolsó épületeket is átadják a szerelőknek.

a már átadott csarnokokban és épületekben gyors ütemben szerelik a gépeket. a nagyobbbrészt külföldről vásárolt berendezések szerelését a gyártó országok szakemberei irányítják. a magyar szerelőkön kívül jelenleg négy nemzet szakemberei dolgoznak a szerelésen. a kazánházban finnek irányításával és részvételével jó ütemben állítják össze a gyár erőművének a kazánját. a cellulóze gépteremben angol és svéd szakemberek irányításával halad a munka. legjobban haladnak a szecskázó üzemben, ahol német szakemberek vezetésével a könnyűipari gyár- és gépszerelő vállalat dolgozói két héttel a határidő előtt most fejezték be a szecskázó gépek szerelését. a 25 méter magas épület négy szintjén összesen 48 ndk-ból érkezett gépet szereltek fel. a brigádok most a pótmunkákon dolgoznak.

jelenleg körülbelül ezer építő- és szerelő dolgozik a szalmacellulóze gyári építkezésen. remény van rá, hogy a gépek kipróbálását jóval a határidő előtt, már 1962. szeptemberében megkezdhetik. /mti/

---

bb.28. zongorát vásárolt pátkán a szülői munkaközösség

vid fm/ke szb fm

1961. december 18.

a fejér megyei pátka községben az általános iskola szülői munkaközösségének tagjai az általuk rendezett előadások bevételeiből zongorát vásároltak az iskola részére, hogy gyermekeik zenei oktatását segítsék. /mti/

10.30

- 17 -

Ke

bb 29. téli primőrök érkeztek hajduszoboszlóról.

i n. j. /j szb ká

1961. december 18.

hajduszoboszlón, a kossuth termelőszövetkezet jó kihasználja termálvizzel fűtött, tágas üvegházait: innen szállítják tél elején és egész télen át a legtöbb primőrt a fővárosba. hétfőn meg is érkezett az első primőr-szállítmány, többek között téli saláta és csemege kék karalábé. a termelőszövetkezet karácsony hetében nagyobb szállítmányokat küld a fővárosba, többek között piros gömbölyű és fehér jégcsapretket, továbbá salátának való hosszú kagylóborkát. /mti/

bb 30. elutazott a szovjetunióba a magyar állami hangversenyzenekar

t fe/tm szb hk

1961. december 18.

hétfőn délelőtt a menetrendszerű gyorsal elutazott a szovjetunióba a magyar állami hangversenyzenekar. a nyugati pályaudvaron bucsuztatásukra megjelent meruk vilmos, a művelődésügyi minisztérium színházi és zenei főigazgatóságának vezetője, a kulturális kapcsolatok intézetének, az országos rendező irodának és a nemzetközi koncertigazgatóságnak több vezető munkatársa.

a magyar állami hangversenyzenekar kéthetes szovjetunióbeli turnéja során moszkvában, leningrádban és rigában koncertezik. /mti/

12.13

- 18 -

bb 31. három öröklakásnak, a családi háznak és a moszkvics személygépkocsinak még nincs gazdája - a nyertes lottó szelvényeket legkésőbb december 20-ig lehet bemutatni

i kf/kf szb vg

1961. december 18.

a december 1-i lottó jutalomsorsoláson hét főnyereményt és többszáz értékes nyereménytárgyat sorsoltak. a főnyeremények közül azonban eddig mindössze kétfőnek van gazdája, s mindketten vidékről jelentkeztek. a lottó lakótelep két és félszobás kertes lakását feith gézáné kaposvári lottózó nyerte. a flórián téri lottóház egyik kétszobás összkomfortos öröklakásának tulajdonosa boros józsefné lakitelki lakós lett.

a többi főnyeremény gazdája még ismeretlen. nem jelentkeztek a flórián téri lottóház két kisorsolt öröklakásáért, a bárhol felépíthető családi házáért, a moszkvics személygépkocsiért és a kárpát utcai társasház utolsó öröklakásáért. érdekes egyébként, hogy a kárpát utcai lakást másodsor sorsolták ki, mivel előtte egyszer már nem akadt gazdája.

a nyertes szelvényekkel legkésőbb december 20-ig kell jelentkezni. ajánlatos tehát, ha a lottózók megnézik nem nyert-e valamelyik 44. heti szelvényük. /mti/

13.47

- 19 -

pek

bb 32. időjárásjelentés

tm szb hk

1961. december 18.

a meteorológiai intézet jelenti december 18-án, hétfőn 13 órákor:

mérsékeltlen hideg idő

a közép- és nyugat-európa nagy részét és a földközi tenger környékét elborító hideg, sarkvidéki eredetű levegő az atlanti óceán felé húzódik és fokozatosan helyet ad a kerülő uton észak- és kelet felől érkező enyhülésnek. a legerősebb hideg ma reggel egész Európában münchenben volt, ahonnan mínusz 21 fokos fagyról érkezett jelentés. ugyanakkor a skandináv félszigeten még az igen hosszú éjszaka ellenére sem keletkeztek fagyok. hazánkban tegnap 4-6 órán át sütött a nap, nőszálligózást a déli előtti órákban nagykanizsán észleltek. a hőmérséklet csúcsértékeinek alakulása igen szélsőséges eloszlású volt. szentgotthárd, budapest és a mátra vidékén, valamint a mecsek hegységtől délre mínusz 1-3, az ország közepén és a tiszántúlon mínusz 4-7, máshol mínusz 7-8 fok volt napközben a hőmérséklet. éjszaka a lehülés már egyöntetűbb volt, általában mínusz 8-13 fokig csökkent a hőmérséklet.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke mínusz 3.4 fok volt, a sokévi átlagnál 4.1 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órákor budapesten a hőmérséklet mínusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 774 milliméter, alig változik.

várható időjárás kedd estig:

mérsékeltlen hideg, felhős idő. néhány helyen hószálligózás, időnként élénk északi, északkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 6-11, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 0 - mínusz 3 fok között.

a duna vizállása ma reggel: 545 centiméter. /mti/

bb 34. hazaérkezett a belgrádban járt tanácsküldöttség

ke-lm sr

1961. december 18.

veres józsef vezetésével a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának küldöttsége hétfőn hazaérkezett belgrádból. /mti/

14.10

- 20 -

bb 35. a Lőrinc felesteleges tulteljesítése miatt három napig szünetelt a termelés a Lőrinci hengerműben

i sl/tr szb vg

1961. december 18.

a múlt szerdán este 8 órákor leálltak a gépek a Lőrinci hengerműben, s háromnapos karbantartó munka kezdődött. zúttal azonban nem tervszerű, hanem kényszerű gépjavításról volt szó, mert a gyár az év eleje óta oly nagy mértékben tulteljesített tervét, hogy a termelést néhány napig szüneteltetni kellett.

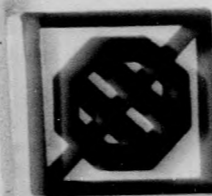
a Kgm vaskohászati igazgatóságán elmondották, hogy az iparág egyes üzemében - ide tartozik a Lőrinci hengermű is - a tervek 100 százalékos teljesítése a fontos, a tulteljesítés több kárt jelenthet, mint hasznot. durva- és középfimom lemezáruból ugyanis 100 százalékos tervteljesítés esetén is megfelelő mennyiséget kapnak a feldolgozó üzemek, s minden további szállítmány anyagpocsékolást jelent. ezekből a lemezfajtákból egyébként is a kelletnél több van raktáron. vállalatunk a megszabott tartalékaikon felül jelenleg még további 24 napos durva- és középlemez készlettel rendelkeznek, a készleteket tehát nem növelni, hanem csökkenteni kell.

a Lőrinci hengermű az év elején 1.500 tonna olyan terven felüli lemezáru gyártására kapott engedélyt, amelyre az országnak elsősorban exportcélokra valóban szüksége van. ehelyett azonban 11 hónap alatt mintegy 3.700 tonna lemezt készített terven felül a gyár, s ezzel növelte az egyelőre felesleges készleteket. más üzemekben is tapasztalható hasonló törekvés, ezért a minisztérium most már erőlyesen fellép, hogy indokolatlan tervtulteljesítés érdekében ne vonhassák el fontos gyártmányoktól a drága anyagot. a minisztériumnak az az álláspontja, hogy a termelékenység és az önköltséget a műszaki színvonal emelésével és ne a tervfelesteleges tulteljesítéssel javítsák üzemünk. a termelés „tultengése”, miatt ez év második negyedében az ózdi kohászati üzemek és a borsodnádasdi lemezgyár vezetőitől megvonták a prémiumot, most pedig, első ízben Lőrincen sor került a termelés néhány napos leállítására, amikor a dolgozókat a javítási munkákban vonták be.

hétfőn reggel ismét megindult a termelés a Lőrinci hengerműben, s most a gyártási program érvényesítése a legfőbb feladatuk. a tervek nagymérvű tulteljesítése ellenére ugyanis több mint három ezer tonna különféle lemezáruval adósa a népgazdaságnak. egyes tételek kimaradását kooperációs nehézségek okozták, a vaskohászati igazgatóság szerint azonban a szervezettség javításával az elmaradásnak nagy része pótolható. a jövő évtől egyébként még szigorubbban ügyel a minisztérium és az országos tervhivatal a tervszerű munkára és a készletek megfelelő szintjére. 1962-ben mintegy 20.000 tonnával kívánják csökkenteni a túlzott készleteket, ezért a jövőben minden eszközzel elejét veszik a tervek felesteleges tulteljesítésnek. /mti/

14.45

- 21 -

bb 33. hétfőn megkezdtek az évi terven felül épített negyvenkét lakás átadását salgótarjánban

vid te szb ki

1961. december 18.

a nógrád megyei építőipari vállalat december 10-re teljesítette idei lakásépítési tervét és a megyei tanács székháza mögötti dombháton, hat egymás melletti épületben, befejezték a terven felül épített 42 lakás építését is. ezek műszaki átadását hétfőn zárták meg. /mti/

..

bb 36. tizenöt centiméteres jégpáncél borítja a balatont - befagyott a tiszta - bányászok, építők és vízügyi dolgozók helytállása a dermesztő hidegben

ő vid ki/te szb ki

1961. december 18.

hétfőn reggelre befagyott a balaton. átlagosan 15 centiméter vastag jég borítja a víz felszínét. a siófoki halászlé vállalat dolgozóinak egy része - a halászlé év sikeres befejezése után - most csákányokkal, fejszékkel vágja a jeget, hogy megtölthessék a siófoki, a fonyódi, a keszthelyi és a tihanyi jégvermeket. a jégtermelés több balatonmenti termelőszövetkezet dolgozóinak részére is jó munkakalkulát jelent. a balaton partján több mint kétszáz veremben tárolnak jeget.

változatosabbá vált a szot balatonon pihenő dolgozók szórakozása is. előkerültek a fakutyák, a korcsolyák és a jégvitorlák, s a vendégek a tükörsima jégen élvezik a téli sportok örömeit, vidám versenyeket rendeznek.

a mínusz tizfokos hidegben hétfőn reggelre befagyott a tiszta is. a teljes befagyást másfél napos kásás jégzajtás előzte meg, ami nehezítette szolnok ivóvízellátását. vasárnap reggelre a kásás jég eltömte a vízművek szivókosarait. a városi vízművek a közép-tiszavidéki vízügyi igazgatósághoz fordult segítségért, ahonnan szakembereket és nagyteljesítményű szivattyúkat küldtek a helyszínre. a folyóparton, dacolva a jéggel és a mínusz 10-12 fokos hideggel, percnként tízezer liter teljesítményű szivattyút állítottak fel, s így hétfőn délutánra sikerült némi ivóvizet juttatni a lakosságnak. a szolnoki cukorgyárat hasonló okok miatt szintén vízhiány fenyegette. a vízügyi igazgatóság segítségével azonban itt is biztosították a gyár vízellátását. ladikokból és pontonokból óránként tisztítják a jégtől a szivókosarokat. /folyt.köv./

15.07

15.25

KE

bb 36. /tizenöt centiméteres... folyt./- szb

Rudabányán a csaknem husz fokos hideg különösen a külszínen dolgozó 400 bányásztól és gépkezelőtől követel nagy erőfeszítést. a napok óta tartó orkán-szerű szél és hideg egyaránt próbára tette az embereket és a gépeket. amikor a furóberendezésben befagyott a víz, a bányászok kézi erővel mélyítették a lyukakat, hogy a munka egy percig se szüneteljen. nehézségbe ütközött a lerobbantott vasérc elszállítása is. az utak mentén felállított melegedőhelyiségekből vittek forró vizet a dőmperek hűtőjébe, mert előfordult, hogy a jeges szél a hűtővizet menet közben megfagyasztotta. a szokatlan hideg ellenére a külszíni bányászok teljesítik napi terveiket. a dolgozók óránként kapnak forró teát vagy feketekávé.

a borsod megyei építőipari vállalat dolgozóinak az év végéig még több mint négyszáz lakást kell átadniuk, ezért elsősorban a szakiparosok, ahol lehetséges, két műszakban dolgoznak. munkájukat azonban megnehezítette a hirtelen jött hideg időjárás. az építési és a diósgyőri kilián lakótelepi tíz emelet magas toronyházakban. ezekben az épületekben pvc padlót ragasztanak. ezt a munkát csak 18 fokos melegben végezhetik, a lakásokban azonban robbanásveszély miatt a tüzet nem gyújthatnak. ezért a vállalat vezetői a dolgozók egy részéből fűtőbrigádot alakítottak. ezek hordozható dobkályhával a kívánt hőfokra melegítik a helyiséget, majd a kályhát másik lakásba viszik. a kellően felmelegített helyiségben a szakiparosok leragasztják a pvc padlóburkolatot. a nagy hidegben a vállalat munkahelyein naponta több mint 150 mázsa szén tüzelnek el. a dolgozók helytállásának és ötletességének eredménye, hogy hétfőn a diósgyőri tatra utcában 36 lakással megkezdhetik az új otthonok átadását. /mti/

..

bb 37. az év végéig megtakarított fűtőanyaggal gyártanak acélt a dunaujvárosi martinászkok

vid te szb ki

1961. december 18.

a dunai vasmű martin acélművének dolgozói szombaton befejezték évi tervüket. a martinászkok az év eleje óta egyenletesen javították munkájukat, csökkentették a javítási időt, növelték a kemencék élettartamát és a termelést. a kemencék teljesítményét különösen a második félévben fokozták. ebben az időszakban körülbelül két tonnával több a kemencék óraterjesztése a tavalyinál. az acélgyártáshoz a tervezettnél kevesebb gázt és fűtőolajat használtak fel. így az év végéig megtakarított fűtőanyaggal gyártanak acélt. /mti/

..

-23-

15.24

15.40

KE

bb 38. ülést tartott az mszbt elnöksége

t ms/tr vm sr

1961. december 18.

a magyar-szovjet baráti társaság országos elnöksége hétfőn római sándor elnöklésével ülést tartott a barátság házában. az ülésen résztvettek az mszbt megyei titkárai is.

római sándor elnöki megnyitója után az országos elnökség a demeter sándor eddigi főtitkár más beosztásba távozása folytán megüresedett főtitkári tisztségre kristóf istván választotta meg.

kristóf istván, az mszbt új főtitkára beszámolt az elnökségnek a májusi elnökségi ülés óta végzett munkáról és ismertette azokat a főbb irányelveket, amelyeknek megvalósítására a társaság jövő évi munkatervében törekszik. kiemelte, hogy az mszbt-nek a többi tömegszervezetekkel és mozgalmakkal együtt egyik legfontosabb feladata, hogy minél szélesebb néprétegeknek nyújtson módot a szovjetunió kommunista pártja huszonkettedik kongresszusán hozott történelmi jelentőségű határozatok megismerésére. különösen fontos annak ismertetése, hogy ezek a határozatok a mi viszonyaink között milyen tanulságokat, útmutatást és segítséget adnak a szocialista építésben. a szovjet tapasztalatok hazai alkalmazásának lehetőségei jelentős helyet foglalnak el az mszbt ismeretterjesztő munkájában - folytatta. a különböző szakmai delegációk itteni látogatásait, a kommunista brigádvezetők és a magyar munkásság találkozásait, magyar szakemberek és dolgozók szovjetunióbeli látogatásait különösen ebből a szempontból kell értékelni. méltatta ezután a film és más szemléltető eszközök szerepét a két nép kölcsönös megismerésében és barátságának elmélyítésében, majd hangsúlyozta a személyi kapcsolatok fontosságát. ezek a kapcsolatok az utóbbi években örvendetesen bővültek - állapította meg - az idén például mintegy 12 ezer magyar és ugyanannyi szovjet dolgozó vett részt szovjetunióbeli, illetve magyarországi turista úton. az mszbt törekvése - mondotta befejezésül, hogy az iskolán kívüli orosz nyelvoktatást az egyre fokozódó igényeknek megfelelően fejlessze. ebből a célból segíteni kívánják az orosz-szakos tanárok továbbképzését.

/folyt.köv./

16.41

- 24 -

/bb 38. ülést.....1.folyt./vm

a beszámolót élénk vita követte, amelyben a felszólalók hangsúlyozták az utazási lehetőségek növelését, többek között olyan formában is, hogy mód nyíljon diákok utazására. szóltak a művészetek szerepéről az ismeretterjesztő munkában és rámutattak, hogy a magyar-szovjet barátság apótlása az egész társadalom ügye. /mti/

bb 39. három járásra kiterjedő hatáskörrel megalakult bács megye legnagyobb vízhasznosítási társulata

vid ká/j vm

1961. december 18.

a kiskőrösi, a kecskeméti és a kiskunhalasi járás területén - mintegy 240.000 holdra kiterjedő hatáskörrel - homokhátság néven megalakult bács megye legnagyobb vízhasznosítási társulata. az új társulat tagjai a vízben szegény kiskunsági homokvidék termőképességének növelését tűzték ki célul, ezért elsősorban a helyi belvizek hasznosítására törekednek. rendezik a csatornahálózatot, öntözőműveket, víztároló medencéket építenek és ahol szükséges, talajjavítási munkát is végeznek. a társulásban tömörült mezőgazdasági üzemek holdanként 10 forinttal járulnak hozzá a költségek fedezéséhez. /mti/

bb 40. befagyott hazánk legnagyobb-hegyvidéki víztárolója, a rakacai-tó

vid ká/j vm

1961. december 18.

a borsodi iparvidék, elsősorban kazincbarcika és a sajó, valamint a szuna-völgyi bányásztelepülések vízellátására a rakacai-tó völgyében építették ki hazánk legnagyobb hegyvidéki víztárolóját. a 800 méteres határ elzárt, mesterséges tóban a nyári szárazság után már jelentős vízmennyiség gyűlt össze. a tóba mint 2000 négyzetkilométernyi vízgyűjtő területről felfogott víz mennyisége eléri a 2 millió köbmétert. a mesterséges tó legnagyobb mélysége 5 és fél méter. a csupán 100 hektáros területet elfoglaló mesterséges tó vize a kemény tél idején nétfőre befagyott. /mti/

16.45

- 25 -

bb 38. ülést tartott az mszbt elnöksége

t ms/tr vm sr

1961. december 18.

a magyar-szovjet baráti társaság országos elnöksége hétfőn rónai sándor elnöklésével ülést tartott a barátság házában. az ülésen résztvettek az mszbt megyei titkárai is.

rónai sándor elnöki megnyitója után az országos elnökség a demeter sándor eddigi főtitkár más beosztásba távozása folytán megüresedett főtitkári tisztségre kristóf istván választotta meg.

kristóf istván, az mszbt új főtitkára beszámolt az elnökségnek a májusi elnökségi ülés óta végzett munkáról és ismertette azokat a főbb irányelveket, amelyeknek megvalósítására a társaság jövő évi munkatervében törekszik. kiemelte, hogy az mszbt-nek a többi tömegszervezetekkel és mozgalmakkal együtt egyik legfontosabb feladata, hogy minél szélesebb néprétegeknek nyújtson módot a szovjetunió kommunista pártja huszonkettedik kongresszusán hozott történelmi jelentőségű határozatok megismerésére. különösen fontos annak ismertetése, hogy ezek a határozatok a mi viszonyaink között milyen tanulságokat, utmutatást és segítséget adnak a szocialista építésben. a szovjet tapasztalatok hazai alkalmazásának lehetőségei jelentős helyet foglalnak el az mszbt ismeretterjesztő munkájában - folytatta, a különböző szakmai delegációk itteni látogatásait, a kommunista brigádvezetők és a magyar munkásság találkozásait, magyar szakemberek és dolgozók szovjetunióbeli látogatásait különösen ebből a szempontból kell értékelni. méltatta ezután a film és más szemléltető eszközök szerepét a két nép kölcsönös megismerésében és barátságának elmélyítésében, majd hangsúlyozta a személyi kapcsolatok fontosságát. ezek a kapcsolatok az utóbbi években örvedetesen bővülnek - állapította meg - az idén például mintegy 12 ezer magyar és ugyanannyi szovjet dolgozó vett részt szovjetunióbeli, illetve magyarországi turistaúton. az mszbt törekvése - mondotta befejezésül, hogy az iskolán kívüli orosz nyelvoktatást az egyre fokozódó igényeknek megfelelően fejlessze, ebből a célból segíteni kívánják az orosz-szakos tanárok továbbképzését.

/folyt.köv./

16.41

- 24 -

/bb 39. ülést.....1.folyt./vm

a beszámolót élénk vita követte, amelyben a felszólalók hangsúlyozták az utazási lehetőségek növelését, többek között olyan formában is, hogy mód nyíljon diákok utazására. szóltak a művészetek szerepéről az ismeretterjesztő munkában és rámutattak, hogy a magyar-szovjet barátság megerősítése az egész társadalom ügye. /mti/

bb 39. három járásra kiterjedő hatáskörrel megalakult bács megye legnagyobb vízhasznosítási társulata

vid ká/j vm

1961. december 18.

a kiskörösi, a kecskeméti és a kiskunhalasi járás területén - mintegy 240.000 holdra kiterjedő hatáskörrel - homokhátság néven megalakult bács megye legnagyobb vízhasznosítási társulata. az új társulat tagjai a vízben szegény kiskunsági homokvidék termőképességének növelését tűzték ki célul, ezért elsősorban a helyi belvizek hasznosítására törekednek. rendezik a csatornahálózatot, öntözőműveket, víztároló medencéket építenek és ahol szükséges, talajjavítási munkát is végeznek. a társulásban tömörült mezőgazdasági üzemek holdanként 10 forinttal járulnak hozzá a költségek fedezéséhez. /mti/

bb 40. befagyott hazánk legnagyobb hegyvidéki víztárolója, a rakacai-tó

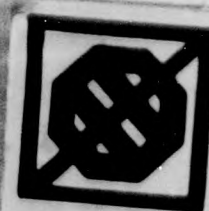
vid ká/j vm

1961. december 18.

a borsodi iparvidék, elsősorban kazincbarcika és a sajó, valamint a szuna-völgyi bányásztelepülések vízellátására a rakacai-tó völgyében építették ki hazánk legnagyobb hegyvidéki víztárolóját. a 800 méteres szelvényű, mesterséges tóban a nyári szárazság után már jelentős vízmennyiség gyűlt össze. a tóba mint 2000 négyzetkilométernyi vízgyűjtő területről felfogott víz mennyisége eléri a 2 millió köbmétert. a mesterséges tó legnagyobb mélysége 5 és fél méter. a csapadék 100 holdnyi területet elfoglaló mesterséges tó vize a kemény téli hidegben hétfőre befagyott. /mti/

16.45

- 25 -

bb 41. három ember csaknem 18 órás drámai küzdelme a jeges balatonon

i sb/vid/gk vm vg

1961. december 18.

a dunántulra betört hideg szél felkorbácsolta a balatont és csütörtöktől vasárnapig szinte pihenőt sem engedett. a jégtáblákkal dobálózó méteresnél nagyobb hullámok nagy bajba sodorták a folyamszabályozó és kavicskotró vállalat két hajóját. az fk-110-es jelű kotrót vontatás közben már annyira rángatták a hullámok, hogy felborult volna, ha le nem horgonyozzák balatonszéplak közelében. egy napig jól állta a vihart a magára hagyott kotró, de pénteken este már veszjelzésekkel kért segítséget, mert a szél a horgonnyal együtt a part felé sodorta, s ha megfeneklik, a hullámok átcsapnak rajta és teletöltik vízzel. a kotró mentőcsónakjait is leszakította a vihar, így az emberek előtt bezárult a menekülés útja. a veszjelzésekre még aznap este megkísérelte a mentést a mahart vontatóhajója, de a sötétség és a nagy vihar miatt az is veszélybe került és kénytelen volt visszafordulni. szombaton reggel végre egy másik vontatóval, az uttörővel sikerült megközelíteni és biztonságosan lehorgonyozni a kotrót, s ennivalót adni a bajbajutott hajósoknak.

a jégdarabokkal ostromló viharos víz azonban még nagyobb veszélybe döntötte a vállalat fk-123-jelű kotrójának személyzetét, amely szombaton délután névfülöpnél éppen vontatásra készült. a horgony felszedésének előkészítésére mórós lajos ladikba szállt, hogy megtisztítsa a jégtől a horgonytartó bóját. de néhány perc alatt a jég már 25-30 centiméter vastag burokba zárta az evező tollát. így nem tudta tovább irányítani a csónakot, s az erős szél és a hullámok elsodorták a kotró közelébe. kiss józsef és sági lajos hajósok a másik ladikkal mentésére indultak, de mire egymáshoz kötötték a két csónakot, ugyanúgy jártak: befagyott az evező, sőt a jégtáblák is közrefogták, jégszigetté változtatták a ladikokat.

a kotró személyzetének egyik tagja a parton volt és a szerencsétlenségről nyomban értesítette a névfülöpi rendőrséget. riadóztatták síófokot, kesztnelyt, fonyódot, hogy küldjenek hajókat, de ezek már nem tudtak kifutni a kikötőből, mert a balaton partját ekkor már mintegy három kilométer széles sávban jégmező övezte. telefonjelzésre az országos vízügyi főigazgatóság azonnal elsőfoku készülséget rendelt el a balatonon és segítségért fordult a honvédelmi minisztériumhoz és a belügyminisztériumhoz.
/folyt.köv./

17.07

1730

bb 42. délutántól - reggelig - az igazság házhoz jön

i di/hmé szb sr

1961. december 18.

hétfőn délutántól kezdve reggelig ,, váratlan közlekedési akadály,, gátolta a forgalmat a budai dunaparton a műszaki egyetemtól a lánchídig. a budapesti filmstudio munkatársai ,,ütötték tanyát,, hogy folytassák legújabb alkotásuk az igazság házhoz jön című film forgatását. a téli délutanon és éjszakán játszódó jeleneteket besenyey ferenc, páger antal, deák ferenc és népes statisztika-csoport közreműködésével örökítették meg a filmszalagon. az igazság házhoz jön című új magyar filmet fehér imre rendezte és bodrossy felix fényképezi. /mti/

--

bb 43. bertold brecht színműve miskolcon

vid ke szb sr

1961. december 18.

miskolcon mutatták be magyarországon először bertold brecht: arthuro új című színművét. a darab felidézti a régi németország karjelzeit, trösztjeit, a huszadik század galád fasisztáinak, hitlernek és társainak uralomra törését, majd az uralom birtokában véghezvitt gaztetteit. brecht színművét horvai istván kétszeres kossuth-díjas rendezte. a mű főbb szerepeit sztankai istván, fehér tiber, némethy ferenc, ruttkai ottó, somló ferenc jászai-díjasok, gáti györgy, nádassdy anna és lóránd nanna alakították.

az előadást megtekintette harmann könn, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének attaséja, valamint kulturális életünk számos vezető egyénisége. /mti/

--

bb 44. tizenhatmillió forint a zala fiatalok takarékosági számláján

vid te szb ki

1961. december 18.

zala megyében az idén mintegy négyezerötven kisz alapszervezet tagjai vettek részt a takarékosági mozgalomban. az olajipari vállalatoknál és az olajmezőkön a fiatal munkások több hasznos újtással járultak hozzá a mozgalom eredményességéhez. a bázakerétyei fiatalok egymillió, a lovászi k. olajtermető vállalat kisz-szervezetének tagjai kétmillió, a nagyenyeti olajmező fiataljai majdnem másfélmillió forintot takarítottak meg gondos anyagfelhasználással, újításokkal és társadalmi munkával. nem végtelen adatok szerint a nagykanizsai dunántúli k. olajipari gépgyár fiataljai voltak a legszorgalmasabbak; eddig mintegy két és fél millió forint gyűlt össze a takarékosági számlájukon. a megyei kisz-bizottság tájékoztatója szerint tíz hónap alatt tizenhatmillió forintot jegyeztek be a zalai kisz alapszervezetek takarékosági számláira. /mti/

17.15

- 27 -

bb 45. japán szakszervezeti vendégek látogatása a szot-
ban

ke szb sr 1961. december 18.

somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot
elnöke hétfőn fogadta a japán szakszervezeti főtanács /sohyo/
hazánkban tartózkodó küldöttségét.

a szot elnöke és a japán vendégek barátságos elbeszélgettek a
magyar és a japán szakszervezetek munkájáról. /mti/

--

bb 46. meghalt wirth ádám, a munkásmozgalom régi harcosa

gk szb sr 1961. december 18.

elhunyt wirth ádám a munkásmozgalom régi harcosa, aki több év-
tizeden keresztül a szabómunkások szakszervezetének baloldali
csoportjában tevékenykedett. temetése szerdán délután fél 2 órakor
lesz a rákoskeresztúri új temetőben. /mti/

--

bb 47. megváltozik a 30-as autóbusz utvonala

k hbj szb vg 1961. december 18.

a fővárosi autóbuszüzem közli, hogy a 30-as járat utvonala, a
leibstücker utca és pozsonyi ut torkolatában a fővárosi villa-
mosva korszerűsíti a vágányt. emiatt a járat kocsijait decem-
ber 20-án, üzemkezdettől - előre láthatólag három héttig - a keleti pá-
lyaútvégállomás és újpest, deák ferenc utca között, a 20-as
járat utvonala közlekedtetni. deák ferenc utcától az utvonala vál-
tozatlan. /mti/

--

bb 50. dobi istván távirata a szíriai arab köztársaság ut
elnökéhez

tm szb sr 1961. december 18.

dobi istván, a z elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte
nazem el kudzit, a szíriai arab köztársaság újonnan meg-
választott elnökét. /mti/

--

17.23

-28-

/bb 41. három ember....1. folyt./vm

a szerencsétlenségről csak annyit tudtak, hogy balatonboglár felé
sodorta őket a vihar. ezért a mentők kérésére egy szovjet helikopter
próbált segíteni a kutatásban, de a gép felszállását megakadályozta
a vihar. magyar honvédelmi alakulatok kételtű gépkocsikkal, motorcsóna-
kkal vonultak ki és besötétedés után légvédelmi fényszórókkal
kutatták a balatont. a sűrű hóesésben s az erős fényvisszaverődés
miatt azonban nem láttak semmit, de legalább ezzel a fényrel
és a part mentén rakott őrtüzekkel jelezték a szerencsétleneknek,
hogy jön a segítség. meg kellett várni a reggeli világosságot,
de azért a mentők nem tétlenkedtek. a parton hat teherautó rako-
mány fapallót készítettek elő, hogy a vékony jégpáncélon utat épít-
senek a ladik utasaihoz. balatonboglártól fonyódig őrláncot állí-
tottak fel, hogy reggel mindjárt észrevegyék a bajbajutottakat.

vasárnap reggel vöröskeresztes repülőgép látta meg először a
ladikokat a széles jégmező közepén. a jég ekkor már mintegy 10
centiméterre megvastagodott, s az elsodort csónak utasai is kime-
részkedtek a jégre, s így fél uton találkoztak a megmentettek és
a mentők. a három ember elbeszélése szerint csaknem 18 órán át viv-
tak drámai küzdelmet a jeges és viharos balatonnal. keszthelyen akkor
éjjel szélárnyékban 21 fokos volt a hideg. a meleg vattaruha sem
véde volna meg az embereket, s ezért megszakítás nélkül törték a
ladik körül a jeget, hogy felmelegedjenek. a megmentett embereket
nyomban megvizsgáltatták orvossal. kiss józsef teljesen egészséges,
mónos lajos és sági gyula kisebb fagyást szenvedett. állapotuk,
- a megfázástól eltekintve - nem veszélyes. csaknem 500 ember
vett részt a bajbajutottak megmentésében, s a folyamatszabályozó és
kavicskotró vállalat vezetősége és pártszervezete ez uton mond kö-
szönetet a segítségért.

a hirtelen beköszöntött balatoni tél foglyul ejtette a vizen
tartózkodó kotróhajókat, kotró gépeket és uszályokat. a befagyott
vizijárművek kiszabadítását hétfőn mindenütt megkezdtek és fű-
részekkel vágnak csatornákat a vizijárművek előtt. /mti/

17.32

- 29 -

10.45.20

bb 48. a hazai román nyelvű sajtó tíz éves jubileumi ünnepsége kétegyházán

vid ke szb sr

1961. december 18.

a hazai román nyelvű sajtó megjelenésének 10. évfordulója alkalmából barátsági és emlékestet rendezett a magyarországi románok demokratikus szövetsége, a hazafias népfront békés megyei bizottsága, valamint a kétegyházi községi tanács és népfront bizottság kétegyházán.

az emlékestén szilágyi péter, a magyarországi románok demokratikus szövetségének főtitkára és anton péter, a foaia noastra című hazai román nyelvű újság főszerkesztője mondott ünnepi beszédet. megemlékeztek, hogy tíz évvel ezelőtt jelent meg a libertatea noastra című első magyarországi román nyelvű újság a vocea tineratului című ifjúsági mellékletével. az újság jelenleg budapesten készül foaia noastra címmel. 1400 példányban már megjelent a hazai románság 160 oldalas újévi képes kalendariuma is. a tizedik, román nyelvű családi naptár az eddigiekénél is gazdagabb tartalmu.

az ünnepséget magyar és román nemzetiségi kulturális műsor és bál követte. /mti/

bb 51. jean boulier abbé előadást tartott székesfehérvárott

vid hné szb sr

1961. december 18.

a hazánkban tartózkodó jean boulier abbé, a francia béketanács tagja, hétfőn délután székesfehérvárra látogatott, ahol a fejer megyei tanács nagytermében a nyugatnémet fegyverkezés békét veszélyeztető következményeiről és a nemzetközi jog egyes, a békét érintő vonatkozásairól tartott előadást. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

bb 34.sz. hírünket/ hazaérkezett a belgrádban járt tanácsküldöttség/ teljes egészében

v i s s z a v o n j u k .

helyette hasonló tartalmu anyagot

adunk./mti/

17.35

- 30 -

19.10.15

bb 34. a fővárosi tanács küldöttsége hazaérkezett belgrádból

gk. vm sr

1961. december 18.

a fővárosi tanács küldöttsége veres józsefnek, budapest főváros tanácsa végrehajtó bizottsága elnökének vezetésével hétfőn hazaérkezett belgrádból. a küldöttséget a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának vezetői és a külügyminisztérium vezető munkatársai fogadták a nyugati pályaudvaron.

a küldöttség fogadására megjelent mirko tepavac, a jugoszláv szövetségi népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete./mti/

bb 52. időjárásjelentés

tm vm

1961. december 18.

a meteorológiai intézet jelenti december 18-án, hétfőn 18 órakor:

mérsékelten hideg idő

várható időjárás kedd estig: mérsékelten hideg, felhős idő, többhelyen hószállingózással, időnként még élénk észak-keleti széllel, várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 0, mínusz 4 fok között./mti/

bb 53. m.m. alijev szovjet professzor előadása

vm

1961. december 18.

m.m. alijev szovjet akadémikus, aki a magyar tudományos akadémia főtanácsbizottsága és a földtani intézet vendégeként hazánkban tartózkodik, hétfőn a földtani problémákról tartott előadást a földtani intézetben./mti/

18.20

- 31 -

Leib

bb 54. fotó és dokumentumkiállítás nyílt a vietnami néphadsereg napja alkalmából

tm vm sr

1961. december 18.

hétfőn este nguyen van-hong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti ideiglenes ügyvivője megnyitotta a magyar néphadsereg központi klubjában a vietnami néphadsereg napja alkalmából rendezett fotó és dokumentum kiállítást./mti/

bb 49. a főváros kulturális fejlődéséről tanácskozott a budapesti pártbizottság kibővített ülése

t hi/tr vm sr

1961. december 18.

a budapesti pártbizottság hétfőn délután a tizenkilencedik kerületi pártbizottság székházában tartott kibővített ülésén megtárgyalta a főváros kulturális életének időszerű kérdéseit. az ülésen megjelent orbán lászló, az mszmp központi bizottsága tudományos-és kulturális osztályának vezetője, aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, az mszmp központi bizottságának tagjai, dr. gyalmos jános, a fővárosi tanács vb. elnökhelyettese, bugár jánosné, a szot titkára, résztvettek az értekezleten a kerületi pártbizottságok titkárai, a kerületi tanácsok vb. elnökei, a nagyüzemek mszmp bizottságainak titkárai, a kulturális otthonok igazgatói, irodalmi és művészeti életünk képviselői.

kiss dezsőnek, az mszmp központi bizottsága tagjának, a budapesti pártbizottság első titkárának megnyitó szavai után kelen béla, a budapesti pártbizottság titkára beszámolt budapest kulturális fejlődéséről és a soronlevő feladatokról.

a beszámolót követő vitában felszólalt orbán lászló, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, dr. gyalmos jános, a fővárosi tanács vb. elnökhelyettese, sarkos istván, a hatodik kerületi pártbizottság első titkára, révész ferenc, a szabó ervin könyvtár igazgatója, nagy richárd, a budapesti kisköz- és bizottság első titkára, vágvölgyi tibor, a tankönyvkiadó vállalat igazgatója, mesterházi lajos író, dr. telegdy-kovács lászló, egyetemi tanár, a tit budapesti elnöke, maróthy jános zeneesztéta, dr. fülep ferenc, a nemzeti múzeum főigazgatója./mti/

20.34

- 32 -

bb 55. kiosztották az 1961. évi fizikai tudományos díjakat

t tz/hmé vm

1961. december 18.

hétfőn este az eötvös loránd fizikai társulat ünnepi előadóján nyújtották át az idei fizikai tudományos díjakat.

a bródy imre-díjjal jeges károlyt, a pécsi pedagógiai főiskola fizikatanszékének vezetőjét tüntették ki az elektroluminiscencia körében végzett kutatásainak elismeréseképpen. a schmid rezső-díjat két fiatal kutató kapta: szabó jános, az eötvös loránd tudományegyetem elméleti-fizikai intézetének adjunktusa magnetohidrodinamikai és sándor tamás a központi fizikai kutatóintézet tudományos főmunkatársa a kozmikus sugárzással összefüggő kutatásaiért.

a díjakat a társulat elnöke, gyulai zoltán, kossuth-díjas akadémikus, egyetemi tanár nyújtotta át, méltatva a kitüntetettek tudományos munkásságát, majd a három kitűnő fizikus beszámolt legújabb kutatásainak eredményeiről./mti/

- 33 -

- v e g e -

HE

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. december 18.

bb 1. sajátjuknak érzik a házukat a 6. kerület lakóbi-
zottságai - társadalmi munkával segítik a karbantartást -
a népköztársaság útja 88. számú háznak „ujságja”, van

i fe/gg/vl sr

1961. december 18.

a 6. kerület több mint ezer lakóbizottságában, hatezer
kerületi lakos kapcsolódott be a munkába. Örködnék a házak
belső rendje, a társadalmi tulajdon védelme és a szocialis-
ta együttélés szabályainak betartása felett, mind több az
olyan lakóbizottság, amely nem vár az egyes kérdések megol-
dásával a tanácsi szervekre, hanem maga is intézkedik.
összehívják a lakógyűlést és itt vitatják meg a ház lakóit
érintő kérdéseket. Így válik a kerületben társadalmi ügygé
a fiatalok nevelése és az egyedülélő öregek gondozása. szoro-
san együttműködnek az egészségügyi megbízottakkal, az egész-
ségőrökkel és a gyermekvédelmi bizottságokkal is. pártfogás-
ba veszik azt a fiatalt, akinek családi körülménye nem meg-
felelő.

a 6. kerületi tanács végrehajtó bizottsága elismerően
állapította meg, hogy ebben az esztendőben a lakóbizottságok
és a lakóbizottsági felelősök értékes munkát végeztek. tár-
sadalmi munkával segítették, illetve segítik a lakóházak kar-
bantartását, ennek szép példáját mutatták a vörösmarty utca 60.
számú ház lakói; lefestették a rácsozatot és ezzel 4500 fo-
rintot takarítottak meg, a Lenin körut 83, a nagymező utca
58-64, az Izabella ut 74-76 és a Szondy utca 32 számú ház la-
kóinak társadalmi munkája elsősorban a házak tisztaságának
megőrzésére irányul; emellett résztvettek az ajtók-ablakok és
kapuk festésében, az udvar betonozásában és így jelentős ösz-
széget takarítottak meg. a vörösmarty utca 36 számú házban
is társadalmi munkában végezték el a vakolási és festési mun-
kálátokat. az Ó-utca 24, a Sziv utca 23, a Jókai tér 1. szá-
mu és a Mozsár utca 9 számú ház lakóbizottságai védnökséget
vállaltak a gyermek-lakóbizottságok fölött, a népköztársaság
útja 88. számú ház lakói - 132 család, 475 személy - már önál-
ló, negyedévenként megjelenő „ujssággal”, is rendelkezik,
amelyet a mi házunk címmel adnak ki és beszámolnak benne a ház
eseményeiről. /mti/

..

- 1 -

ML

bb 2. a Láng gépgyár fiataljainak kezdeményezésére két tonna ötvözött fémet takarítanak meg turbináknént - 2.7 millió forint az ifjúsági takarékosági számlán

1 sl/tr/vl vg' 1961. december 18.

a Láng gépgyár kiszervezésében az ötéves tervvel egyidőben ötesztendősi takarékosági program indult, amely a tervidőszak végén, 1965-ben zárul. a program legfontosabb célja, hogy a fiatalokat bevonja a tervezésbe, a gyártási módszerek korszerűsítését szolgáló munkába. a mozgalomnak szinte váratlanul nagy a sikere. a fiatalok ujtásaitól az ötéves tervidőszakában 12 és félmillió forint megtakarítását várják, s felajánlásaik már a terv első esztendejében reálisnak bizonyultak, ideai takarékosági tervüket túlteljesítették. az év eleje óta 2 és félmillió forint helyett több mint 2.7 millió forint gyűlt össze a fiatalok takarékosági számláján.

a számottevő eredmény a fiatalok sok értékes ujtásához függök. különféle észszerősítések alapján csökkentették a selejtet az öntődében és a forgácsoló műhelyben, hasznosították az eddig felhalmozódott alkatrészeket, anyagokat, csökkentették a gépek túlzott súlyát, egyszerűsítették az ügyvitelt. az ifjúság hagyományos takarékosági módszereit újak váltották fel a gyárban. ma már nem arra törekednek elsősorban, hogy néhány kiló hulladékot összegyűjtsenek az udvaron, sokkal inkább arra, hogy a rajzok hibáinak megszüntetésével, a technológia korszerűsítésével sok tíz- és százezer forintot mentsenek meg az országban. a szerkesztési osztály fiataljai például felülvizsgálták az 50 megawattos turbina rajzait, csökkentették a túlzott ráhagyásokat és így minden egyes turbinánál két tonna ötvözött anyagot nyertek, ami gépenként mintegy százezer forint megtakarítást jelent. a főkönyvelőségen dolgozó fiatalok az utalványozásoknál teremtettek rendet, több tízezer felesleges utalvány megszüntetését tették lehetővé, s ezzel nemcsak a papírt és a munkaidőt takarítják meg, hanem az ügymenet is gyorsabbá vált.

a Láng-gyári fiatalok takarékosági mozgalma folytatódik, amelytől a jövő évre is több mint két és félmillió forint megtakarítását várja az üzem. /mtl/

605
NR
- 2 -

bb 3. két évszázad ekéiből rendez kiállítást a mezőgazdasági muzeum

1 cs/j/vl ká 1961. december 18.

a keszthelyi és a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémia hosszabb idő óta gyűjtötte az ősidők óta használt legelterjedtebb földművelő eszközöket, az ekének legrégebb példányait, legjellegzetesebb típusait. a két tanintézet később átadta gyűjteményeit a mezőgazdasági muzeumnak, amely saját gyűjtésével kiegészítve, a jövő év első felében kiállítást rendez az ekéiből. mint régiusz jános muzeológus, a gyűjtemény szakértője tájékoztatásul elmondotta, az első hazai ekeábrázolás 1456-ból származik, és egy 5. László király által adományozott címenen látható. a meglevő magyar ekék közül legöregebb egy fa-kormány-lemezes, nagyszarvu szerszám, amelyet a 18. század elején a zborói rákóczi uradalomban vettek használatba. a gazdag gyűjtemény szemléltetően mutatja majd az eke fejlődését: a lengő, a csuszómankós, akerékmankós, majd pedig a faligés ekék és azok fontosabb típusainak váltódását. a hazai ekegyártás fejlődésében nagy szerepe volt a múlt század közepétől egyre gyakrabban rendezett ekeversenyeknek, amelyeken nemcsak a magyar gépműhelyek, illetve termelő gazdaságok vettek részt, hanem külföldi cégek is. így a gyakorlati összehasonlítások révén a használatban levő eketípusok hibáit viszonylag gyorsan kijavíthatták, vagy más tökéletesebb típusokat rendszeresíthettek.

a készülő új kiállításon a körülbelül 60 darab fogatos eke-típuson kívül a régi és a legmodernebb gőzeke-típusokat és a talajt megmunkáló gépek legérdekesebb változatait is bemutatják.

bb 4. egységes terv szerint fejlődik tovább sikonda vid gk/vl fm 1961. december 18.

a komlói városi tanács a budapesti városépítési tervező vállalattal készítteti el sikonda rendezési, fejlesztési tervét. a komló melletti festői üdülőhelyen a következő években hatezer vendég befogadására alkalmas fürdő-kombinátot, melegvízes medencéket, hidegvízes versenymedencét építenek.

/folyt.köv./

MR 610
- 3 -

bb 4. /egységes terv szerint ... 1. folyt./ vl

a strand kiszolgáló épületei között ezer vendég befogadására méretezett étterem is helyet kap. a bányászok éjjeli szanatóriuma közelében szabadtéri filmszínház, 200 ágyas sport- és üdülőtábor, és kisméretű sportpályákat létesítenek. komlótól sikondáig, festői szépségű hegyek között kanyargó völgyben öt kilométer hosszú utat készült. a sikondai üdülőtáborba érkező országjárók részére sátorábrák készül, ezenkívül központi parkolóhelyet létesítenek, gondoskodnak a vállalatok, intézmények üdülőinek elhelyezéséről.

bb 5. három év alatt megháromszorozódott a butorbehozatal - hálószobagarnitúrát már nem importálunk, célszerűbb, sima vonalú lakberendezési tárgyakat vásárolunk

i sz/gk/vl vg 1961. december 18.

a lakosság jobb butorellátásához az utóbbi években jelentősen hozzájárult a hazai butoripar fejlődésén kívül az is, hogy megnövekedett a lakberendezési tárgyak importja. az utóbbi három évben megháromszorozódott a külföldről vásárolt butorok mennyisége. külkereskedelmünk, illetve a közszükségleti cikkek behozatalával foglalkozó konsumex vállalat a legtöbb lakberendezési tárgyat az ndk-ból vásárolja, de sokat hozunk be csehszlovákiából és jugoszláviából is.

míg az ndk-ból főleg kárpitozott garnitúrákat és elemekből összeállítható, a szoba méreteihez alkalmazható úgynevezett butortesteket szerzünk be, csehszlovákiából teljes lakószoba-berendezéseket, romániából főként kárpitozott garnitúrákat, butorgáriából pedig székeket és egyéb kisbutorokat rendelünk. tavaly még vásároltunk külföldről hálószoba-garnitúrákat is, ez év második felében ezek mennyisége jelentősen csökkent, jövőre pedig már egyáltalán nem rendelünk. az új otthonok alapítói a selyemfényű, világos vagy a világos és sötétebb felületű butorok kombinációját kedvelik és mind többen választják a kényelmes fekvőhelyekkel rendelkező lakószoba-berendezéseket. a butorbehozatal ezekhez az új igényekhez igazodik.

/folyt.köv./

615
112
- 4 -

bb 5. /három év alatt ... 1. folyt./ vl

az ndk-ból és csehszlovákiából érkező velur, illetve bukté-szőnyegeknél nemrégiben még 5-10 százaléka volt modern mintázatú, most pedig ezek aránya eléri a 40 százalékot. az ndk-ból az idén 10.000 csillárt és hozzá 2000 falikart vásároltunk. a butorszövetek importja az idén már megszűnt, miután iparunk is ki tudja elégíteni a keresletet. /mti/

bb 6. metszik a nyírségi almafákat

vid ká/j/vl 1961. december 18.

szabolcs-szatmár megyében, a jonathán-alma hazájában megkezdtek a gyümölcsfák téli metszését. a balkányi, a mátészalkai a fehérgyarmati és a nyírmadai állami gazdaságban nagy tapasztalatokkal rendelkező kertészek láttak hozzá a fák karbantartásához, nyírmadán ezalkalommal bemutató metszést is tartanak a környező termelőszövetkezetek gyümölcskertészei részére. /mti/

620
- 5 -

bb. 7. a balatonvidék egyik legérdekesebb látványossága a fenékpusztai római város

vid/ke/rj fm

1961. december 18.

a veszprém megyei fenékpusztán, ahol a római birodalom panonia tartománya megerősített városának maradványait őrzi a föld, az ország egyik legjelentősebb régészeti munkája kezdődött az elmúlt évben. a történelmi idők emlékeit őrző római város feltárását egyes kutatók már évtizedekkel ezelőtt megkezdték és akkor találták meg az erődítmény egyes számú bazilikáját, a munka azonban abban az időben anyagi támogatás híján abbamaradt, s az értékes templomromokat betemették és az erődítmény felszínén látható faragott köveit a festett csek major-építkezésre használták fel uradalomban.

az országos műemléki felügyelőség, az idegenforgalmi tanács és a veszprém megyei tanács támogatásával, az elmúlt két évben számottevő anyagi áldozatok árán nagyobb arányban kezdte meg a munkát fenékpusztán. dr. sági károlynak, a keszthelyi balatoni múzeum igazgatójának irányításával az érdeklődők ezreinek szemeláttára rajzolódnak ki a népvándorláskori időkben elpusztult város maradványai, az utóbbi évek ásatásaival elsőként feltárt 2. számú római bazilika konzervált alapjai ma már az egyik legnevezetesebb látványosság. a bazilika feltárásának befejeztével a régészek tervszerűen haladtak tovább és egy hatodik századból származó temető szomszédságában hatalmas erődítmény fedezték fel. felszínre került az egykori város legnagyobb építménye, egy 53-szor 23-méteres palotának az alapja. feltételesek szerint ez volt nagy theodorik keleti gót király szülőháza. feljegyzések tanuskodnak ugyanis arról, hogy keszthely környékén született és innen ment tovább felső-olaszországba, ravenna környékére. a feltevések igazolására a régészek alapos kutató munkába kezdtek és véglegesen tisztáznák a kérdést. nemrégiben a 2. számú bazilika közelében újabb nagy épület alapjaira bukkantak. megállapították, hogy a bazilikával egyidős épület a római hadsereg kincstári raktára volt. a lekopott padló kövezetéből arra következtetettek, hogy a raktár egyik kapuján bejártak a szekerek a terembe, s onnan rakodás után egy másik kapun távoztak el. az erődítménynek ezt az újabb hatalmas épületét is felszínre hozták. a szembetűnően kirajzolódó épületalapokat konzerválták, és ellenállónak tették az időjárással szemben.

az erődítmény, a bazilika, a nagy palota és kincstári raktár feltárt és tartósított maradványai a balatonvidék egyik legérdekesebb látványossága ./mti/

--

- 6 -

8.38
9.15

bb.8. tapasztalt előadók az ismeretterjesztés és szolgálatában vas megyében

vid/fm/kf/a fm

1961. december 18.

a vas megyei falvakban 1200, a városokban 300 ismeretterjesztő előadás hangzik el a télen. a hallgatók előtt igen gyakran ismerő előadók állnak, akik már évek óta terjesztik a kultúrát a megyében. kocsis gyula szombathelyi tanár például évek óta zene- és irodalomtörténeti előadásokat tart. többszáz előadást tartott már remete emília sárvári tanárnő is aki messzi falvakban is megtartja előadásait. idő kora ellenére szüntelenül tevékenykedik a tit-ben kozák istván nyugdíjas rábapatyi pedagógus. évente 60-70 előadást tart erdősi lászló a tanakajdi növényvédő állomás vezetője. főleg növényvédelmi tudnivalókkal ismerteti a falusiakat. jelenleg a merre tart a mahyar mezőgazdaság címmel tart érdekes szemléltető előadásokat a ~~vass~~ községekben. /mti/

--

bb.10. győr-sopron megyében is bemutatják a nemzetközi műszaki filmfesztivál díjnyertes filmjeit

vid/szf/ke/a

bs

1961. december 18.

a gépipari tudományos egyesület és a természettudományi ismeretterjesztő társulat rendezésében győrtől és a megye más helységeiben is bemutatják a budapesten megtartott 2. nemzetközi műszaki tudományos filmfesztivál díjnyertes filmjeit. a filmek közül azokat válogatták ki, amelyeknek a gépipar, a járműipar, az építő, a textil, az élelmiszeripar, valamint az erdő és mezőgazdaság gépesítése a tárgya. győrtől január elején pergetik le a kiválasztott filmeket, majd sopronba, mosonmagyaróvárra, valamint kapuvárra és csornára viszik a filmek közül azokat, amelyek ezeken a helyeken érdeklődésre számíthatnak. /mti/

--

bb.14. a veszprémi énekkar új kantátával vesz részt a fejér megyei zenei heteken

1/vid/fm/ke/a Li

1961. december 18.

örvendetesen fejlődnek veszprém és fejér megye zenei kapcsolatai. a két megye kórusai a jövőben kölcsönösen tartanak önálló hangversenyeket a megyeszékhelyeken. a veszprémi városi zenekar a fejér megyei zenei hetek alkalmából székesfehérvárott új kantátát ad majd elő, amely az újjáépülő székesfehérvári vörösmarty színházat köszönti. a kantáta szerzője arányi györgy, szövegét környei elek írta. /mti/

--

- 7 -

8.44
9.30

bb. 9. az atomok „központi fütése,, : a dielektromos hőkezelés
tz/gg/rj vg 1961. december 18.

a magyar elektrotechnikai egyesület villamos hőtechnikai konferenciáján foglalkoztak az ugynevezett dielektromos hőkezeléssel kapcsolatos magyar kutatások eredményeivel és feladataival. a hevítésnek erről az egészen új módszeréről a kérdés előadója dr. gondár jeno egyetemi tanár a következőkben tájékoztatta a magyar távirati iroda munkatársát.

az új módszer a hőt, illetve elektromosságot egyáltalán nem, vagy csak rosszul vezető anyagok hevítésére alkalmas. lényege az, hogy az anyagra olyan sűrűn váltakozó irányú elektromos energiát juttatunk, hogy a pozitív és a negatív elektromosság váltakozásának száma egyetlen másodperc alatt 5 millió és 200 millió között legyen, sőt bizonyos esetekben a több ezer milliót is elérje. ennek hatása az atomokban, illetve a belőlük épülő molekulákban jelentkezik. a pozitív töltésű atommag körül keringő negatív elektronokat ugyanis a pozitív elektromosság vonzza, a negatív pedig taszítja. ilyen körülmények között az atomban megváltozik a rend, s a hirtelen keletkezett „zürzavar,, az elektronok surlódására, összeütközésére vezet. az ilyesmi pedig - akár csak az ember által is érzékelhető méretek világában - az atomon belül is hőenergiát fejleszt. s ennek az energiának az értékét szabályozni is lehet, például a pozitív és negatív elektromosság váltakozása számának megváltoztatásával, a feszültség növelésével, vagy csökkentésével, stb.

mivel pedig az elektromos energia az anyag minden részét egyformán éri, a hő egyidejűleg keletkezik minden atomban nem pedig kívülről jut bele - mint a szokványos melegítésekénél - és így az egész anyag egyenletesen melegszik. nem kell tehát energiát pazarolni a külső rétegeknek a kelleténél sokkal erősebb felmelegítésre és a környezet felfűtésére csak azért, hogy az anyag belseje is elérje a kívánt hőmérsékletet, miközben a túlzott hevítés esetleg károsan is hat a felületi részekre.

ez már önmagában is jelentős energiamegtakarítás. növényi eredetű anyagok például a fa száz fokkal való felmelegítéséhez köbcentiméterenként a hagyományos módszerek esetén körülbelül négy, a dielektromos hőkezelés útján viszont mindössze 0.2 wattnak megfelelő energia szükséges. bár az elektromosság általában drága energia, ilyen módon való értékesítése esetén gazdaságosság tekintetében is felveszi a versenyt például a szénnel.

/folyt.köv./
8.50
9.30

- 8 -

bb. 9. / az atomok.....1. folyt./rj

ugyanakkor pedig tiszser, sőt esetenként százszor is gyorsabb a régi eljárásoknál, ami az egyébként szaggatott gyártási műveletek folyamatossá tételét és automatizálását, valamint több folyamat - például az élelmiszeriparban a melegítés, sterilizálás, desztillálás, stb. - egyetlen műveletben való egyesítését teszi lehetővé, nagy mértékben növelve meg a termelékenységet.

a dielektromos hőkezelést már nálunk is alkalmazzák a dohányiparban, de éppen gondár professzor vezetésével számos más iparágban való bevezetésének tudományos megalapozása is folyamatban van már./mti/

.-

bb. 15. vasutas munkásszállót építenek miskolcon

vid/szf/ke/rj

1961. december 18.

a vidékről bejáró vasutas dolgozók kényelmes elhelyezésére 4.5 millió forintos beruházással korszerű munkásszállót építenek miskolcon, a tiszai pályaudvar mellett. a kétemeletes, központi fűtéses, társalgókkal és játékszobákkal ellátott szállóban 160 vasutas talál majd otthonra. az építést megkezdték. a szállót a jövő év augusztusában adják át rendeltetésének./mti/

.-

bb. 16. felszerelték az utolsó gyűrűsfonógépet a szombathelyi pamutipar új fonodájában

vid/szf/ke/rj

1961. december 18.

a szombathelyi pamutipar épülő új fonodájának gépi berendezését a szovjetunió szállítja. a szovjet gyűrűsfonógépek a vártnál hamarabb megérkeztek, s már az utolsót, számszerint a hatvanegyediket is felszerelték, sőt hatvan már termel is. a jövő év első negyedében az üzem fonalszükségletének 90 százalékát állítják elő az új fonodában. ha mind a 24 és félezer orsó dolgozik, más textil üzemeknek is adhat fonalat a szombathelyi pamutipar. még hat előfonógépet és hat kártolót várnak a szovjetunióból. a fonoda egyébként a jövő év elején készül el teljesen./mti/

.-

8.55
9.10

- 9 -

b. 11. fagyálló kajszli-, szárazságtűrő őszibarackot nemesítenek a kertészeti kutató intézetben. - tanulmányterv készül 400.000 hold gyümölcs telepítésére

i/ie/jr ká

1961. december 18.

a második ötéves terv és a husz éves távlati terv hagyománygyümölcs telepítési programjának megalapozására a kertészeti kutató intézetben sokféle kísérletet és tudományos vizsgálatot folytatnak.

az utóbbi években különféle keresztezésekkel csaknem tízezer meggy,- alma- őszi- és kajszibarackhibridet állítottak elő. a nemesítéssel elsősorban különböző érési idejű fajtákat hoznak létre, s ezzel megalapozzák, hogy az egyes gyümölcsnemek egész idényben, - például a meggy május végétől június végéig, az őszibarack július közepétől szeptember végéig- folyamatosan érjenek. az új fajtáknak ezen kívül a nagyüzemi gyümölcsstermesztés sok más követelményét is ki kell elégíteniük.

hires pándi üvegmeggyünket például mindenütt szívesen vásárolnák, de ez a fajta nagyon gyengén terem, ezért most bőven termő fajtákkal keresztezték. őszibarackból most nemesítik ki az első magyar fajtákat, amelyek jó termést ígérnek a száraz, homokos vidékeken is és jól tűrik a telet. az új kajszibarack-fajták ugynevezett későn-fakadók lesznek; csak a tavaszi fagyok után virágoznak, s így termésükben kisebb lesz a fagykár.

az új telepítéseknek mintegy egyharmadát elfoglaló alma szintén új fajtákkal gyarapodunk. kialakítanak különböző jonathán-típusokat, amelyek kevésbé érzékenyek a lisztharmatra. a hagyományos magyar almafajtákat, például a batult és rozmaringot - egyes rossz tulajdonságaik kiküszöbölésére - más fajtákkal keresztezik, s így alkalmassá teszik a nagyüzemi termesztésre.

a négy gyümölcsfaj új hibridjeinek egy részét üzemi kísérletképpen már kiültették az állami gazdaságokba, a legjobbnak ígérkezőből pedig megkezdték az előzetes szaporítást.

néha maga a természet jobb fajtát, vagy legalábbis jobb változatot hoz létre, mint a legügyesebb nemesítő. a kutató intézet ezért most széleskörű vizsgálatot végez: megállapítja, hogy az ország egyes vidékein milyen fajtaváltozatok teremnek a legjobban.

a kertészeti kutató intézetben elkészült a távlati gyümölcs telepítési terv első előtanulmánya is: veszprém megye gyümölcsstermesztésének távlati terve. ebben pontosan megállapították az egyes gyümölcsnemek és fajták telepítési helyét és mennyiségét, valamint a különböző üzemformák optimális arányát. hasonló módszerrel készül el jövőre az országos tanulmányterv 400 000 hold gyümölcsös telepítésére. a nagyüzemi gyümölcsstermelés üzemszervezési problémáinak tisztázására a kutató intézet 30 termelősövetkezet munkáját tapasztalatait tanulmányozza./mti/

9.04
9.40

- 10 -

b b 12. egy helyen vásárolható a traktor és a pótkocsi - január 1-től új rendet vezetnek be a mezőgazdasági gépek, eszközök, műtrágya és növényvédőszer árusításban

i/so/tm/rj ká

1961. december 18.

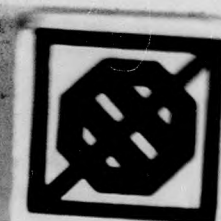
január 1-vel új rendet vezetnek be a mezőgazdasági gépek, eszközök és cikkek árusításában, s megkezdí tevékenységét a három értékesítő szerv összevonásából alakult agrotröszt. ezzel kapcsolatban az mti munkatársa tájékoztatást kért horváth istvántól, a földművelésügyi minisztérium illetékes főosztályvezetőjétől.

- a három most összevont vállalat közül a mezőszöv a mezőgazdasági kiegészítő- eladással foglalkozott, s hozzá tartozott többek között a kis villanymotor, az öntözőberendezés, a morzsoló, az aratógép-zsineg, az ásó, kapa és egyéb kéziszerszámok, továbbá a szivattyús-kutak eladása. a vállalatnak 17 megyei kirendeltsége volt. a másik vállalatnak, a műtrágya- és növényvédőszer értékesítéssel foglalkozott, ugyancsak minden megyeszékhelyen volt kirendeltsége. a harmadik vállalat, a főmáv a nagygépek és azok alkatrészeinek eladását intézte. a három vállalat között meg lehetőséget ötletszerűen osztottak meg a feladatok, így például a vontatót a főmáv-nál, a hozzá való pótkocsit a mezőszöv-nél kellett megrendelni. a termelősövetkezeti vezetők, a vásárlással megbízott tagok számára nehézséget okozott, hogy igényeket az illetékes helyre eljuttassák. a sok kirendeltség fenntartása pedig növelte az értékesítés költségeit.

- a három szerv egyesítése számos előnnyel jár. a 17 megyei vállalatnál a termelősövetkezetek egyhelyen szerezhetik be a szükséges gépeket és eszközöket. az összefonás lehetővé teszi, hogy az értékesítés kulturáltabb formáit is alkalmazzák. minden megyében megszervezik a vevőszolgálatot és azoknak, akik ezt kívánják, üzemelés közben is bemutatják a különböző géptípusokat. a megyei értékesítési szakemberek rendszeresen látogatják a szövetkezeteket, tájékoztatják a közös gazdaságok vezetőit, milyen gépekben és eszközökben válogathatnak. jelenleg mintegy 300-400 millió forint értékű gép van raktáron. a szövetkezetek megalapozottabbá tehetik terveiket, ha igényeiket előre megbeszélik az új vállalat szakembereivel, akik vagy azonnal, vagy két-három héten belül közlik, hogy rendelkezésre áll-e az igényelt gép./mti/

9.10

- 11 -

bb 13. minden második fiatalnak színházbérlete van a diósgyőri 100-as ipari tanulóintézetben

vid fm/ke szb fm 1961. december 18.

a diósgyőri 100-as ipari tanulóintézetben 1800 fiatalat nevelnek a különféle szakmákra. az iskola kiszervezettségé a tanárokkal, oktatókkal együtt arra törekszik, hogy a szakmai képzésen kívül magasfokú általános műveltséget is biztosítson a fiataloknak. az iskola 4500 kötetes könyvtárát hetenként átlag kétszázan látogatják. a legutóbbi iskolai könyvkiállításon 36.000 forint értékű könyvet vásároltak a tanulók. több mint hatszázan vesznek részt a józsef attila olvasómozgalomban. az iskola 8 művészeti csoportjában 320-an készülnek bemutatókra, előadásokra, kulturális versenyekre. rendszeresen járnak mcziba. a legtöbb tanuló megszerette a színházi előadásokat is. a miskolci nemzeti színház előadásaira az idén 850-en váltottak bérletet, vagyis az intézetben minden második fiatal bérlettulajdonos. az előadásokat osztályfőnöki órákon, ankétokon beszélnek meg. tanáraik segítségével értékelik a darabot, véleményt mondanak róla. tanulási kedvükre jellemző, hogy 50-en a gimnáziumok esti tagozatát is látogatják, s az intézet ifjúsági akadémiájára több mint ötszázan jelentkeztek. /mti/

bb 18. máris több mint 3000 vagon kenyérgabonára szerződtek a somogyi termelőszövetkezetek

vid ká/j szb ká 1961. december 18.

somogy megyében még nem volt példa arra, hogy a termelőszövetkezetek már december közepéig több ezer vagonnyi kenyérgabonára kötötték volna szerződést. az idén máris több mint 3000 vagon kenyérgabona és majdnem 800 vagon napraforgó szállítására vállalkoztak a közös gazdaságok. a megyei terményforgalmi vállalat vezetőjének véleménye szerint az eredmény annak köszönhető, hogy a szövetkezetek a szerződéskötések előkészületeit már akkor megkezdték, amikor jövő évi termelési tervük összeállításán dolgoztak. a tervekben értékesítésre előirányzott kenyérgabona és napraforgó mennyiségét haldéktalanul lekötötték, és nem vártak tavaszig. a megye egyik legjobb közös gazdasága, a barcsi vörös csillag tsz 1962-ben 50 vagon búzát ad a népgazdaságnak, 10 vagonnal többet, mint ebben az évben. /mti/

9. 15

- 12 -

bb 17. a szövetkezeti demokrácia kiterjesztésének bevált módszere: a belvárdgyulai „családi tervezés,”

vid kz/j szb ká 1961. december 18.

a belvárdgyulai közös ut tiszben - fischer ferenc mérnök javaslatára - a múlt évben bevezették a „családi tervezés,” rendszerét. lényege: a termelőszövetkezetben dolgozó családok maguk is készítik meg az évi tervet, és ezekre épül a közös gazdaság részletes terve. a családfők írásban rögzítik, hogy az év folyamán családjuk tagjai mennyi munkával tudnak megbirkózni, és ennek fejében mennyi terményre, illetve pénzre számíthatnak. a közös ut tiszben most mérik fel, hogyan érvényesült a „családi tervezés,” hatása a község 1961-es gazdálkodásában. a tapasztalatok szerint a tagok - éppen azért, mert magukénak érezték a termelőszövetkezet terveit, ismerték problémáit - odaadón dolgoztak, hogy pótolják az aszályos év okozta hiányokat. ennek köszönhető, hogy a munkaegység értéke 38-39 forint között lesz, noha a közös gazdaság csak 35 forintos részesedést garantált. emellett az előírt 10 százalékos helyett 23-24 százalékkal növelték a fel nem osztható alapot.

belvárdgyulán a „családi terv,” ma már törvény és ennek köszönhető, hogy törvény a közös terv is, nemcsak a vezetőség, hanem a tagok számára is. egyúttal igen jó módszernek bizonyult a szövetkezeti demokrácia kiterjesztésére és elmélyítésére, mert a „családi terv,” révén valamennyi tag méginkább sajátjának érzi a közös gazdaságot. az új tervezési rendszer iránt nagy az érdeklődés. több baranyai termelőszövetkezet már az idén a „családi terv,”-ek alapján gazdálkodott, az utóbbi időben pedig más megyékből is fordultak a közös ut tiszhez, és kérték az egyszerű tervezés részletes leírását. /mti/

bb 19. tizenöt fiatalat nevel tabon nagy ferenc, a népművészet mestere

vid fm/ke szb fm 1961. december 18.

tab községben él és dolgozik nagy ferenc faragóművész, a népművészet mestere, aki a varsói vit-en csontfaragásaival elnyerte a vit-díjat. a népművész lakásán házi muzeumot rendezett be, s most elhatározta, hogy tizenöt fiatalat megtanít a csontfaragás és falfaragás művészetére. tabon a járasi művelődési házban hetenként kétszer foglalkozik a fiatalokkal. /mti/

9.55

- 13 -

bb. 21. „nyugdíjba helyezték,, az üzemi vándor gyermekkocsikat

vid szf/ke/gy/bs

1961. december 18.

a békéscsabai forgácsoló szerszámgépgyár szakszervezeti bizottsága évekké elelőtt 20 gyermekkocsit, később pedig mosógépeket, porszívókat és padlókefélő gépeket vásárolt, hogy a kocsikat kölcsön adhassa azoknak a gyári dolgozóknak, akiknek családjában gyermek születik, a háztartási gépek kölcsönzésével pedig könnyítsék a dolgozóknak második műszakját. eleinte kevésnek bizonyult mind a gyermekkocsi, mind pedig a háztartási gép, később azonban ritkult a kölcsönzés, mert a dolgozók maguk is vásároltak gyermekkocsit, illetve háztartási gépeket. az idén is sok a kisbaba a családokban, a gyermekkocsik mégis ott porosodnak a raktárban, senki sem igényli őket, mindenki szebbet és divatosabbat vesz gyermekének. kevesebben járnak már be az üzembe televíziót nézni is, mert a munkások otthonában ma már nem ritka a tv vevőkészülék. az idén körülbelül ötvenen vásároltak televíziót.

a szakszervezeti bizottság most azt tervezi, hogy a „nyugdíjba került,, gyermekkocsikat eladják és helyettük más hasznos dolgot vesznek a dolgozó asszonyoknak. /mti/

bb. 22. újfajta gépszirt állítottak elő veszprémben

vid szf/hné/gy /bs

1961. december 18.

a hazai gyártmányú gépszírok nem mindig felelnek meg a legújabb típusu, különleges ipari gépek kenésére, mert érzékenyek a hőre és a nedvességre. a veszprémi magyar ásványolaj- és földgáz kísérleti intézet kutatói komplex zsír néven újfajta anyagot állítottak elő, amely tökéletesebb kenést biztosít. az ásványolaj-termékekből készülő újfajta kenőzsír 70-100 fokkal magasabb hőmérsékleten sem veszti el kenőképességét, nem olvad meg. további előnye, hogy vízálló is. a komplex zsír különösen a nagy hőmérsékleten működő gépek szerkezeteinek kenésére használják jó eredménnyel. /mti/

bb. 23. újabb halastavakat építenek a kőrösi halászházok

vid ká/gy/j

1961. december 18.

a gyomai viiharsarok halászati termelőszövetkezetbe tömörített kőrösi halászházok megkezdtek a 3-as és 4-es számú halastó építését. e munkálatokra csaknem 4 millió forintot költenek. az új tavakkal együtt a kőrösi halászház tóterülete 350 holdra emelkedik, és a jövő ősszel legalább 60 000 - 70 000 kilóval több halat adhatnak közfogyasztásra, mint az idén. /mti/

10.00

- 14 -

bb 20. szülői értekezlet a gyárban

vid hné szb fm

1961. december 18.

adimárag gépgyárban az idén több mint 200 ipari tanuló gyakorlati oktatásával foglalkoznak. az utóbbi időkben rendszeresítették a gyárban a szülői értekezleteket. a tanulók szüleit, közvetlen hozzátartozóit időnként meghívják a gyárba, s az oktatómesterek megbeszélnek velük a gyermekek előmenetelét. a kezdeményezést a szülők szívesen fogadták. egy-egy értekezleten nyolcvan-hatvan-százán is megjelennek, bár a szülők többsége a távoli vidéken lakik. /mti/

bb 24. borsodi képzőművészek ajándéka a megyei tanácsnak

vid fm/ke szb fm

1961. december 18.

a borsod megyei tanács az utóbbi években jelentős összegeket fordít a művelődési intézmények diszítésére és csinosítására. a tanács művelődésügyi osztálya az idén 70.000 forint értékben 47 olajfestményt, grafikát, valamint akvarellt vásárolt helyi és fővárosi festőművészektől. a képeket a nagyobb művelődési otthonokban és muzeumban helyezik el. a borsodi képzőművészeti munkacsoport tagjai az elmúlt évében 30 alkotásból álló vándorkiállítást készítettek, amelyet bemutattak a megye nagyobb községeiben. a képzőművészek most a kiállítás anyagát a megyei tanácsnak ajándékozták. ezekkel a képekkel az új művelődési otthonokat és klubokat diszítik.

a tanács 10.000 forint értékű népművészeti tárgyat is vásárolt. így - többek között - mezőkövesdről egy faragott, festett tulipános szekrényt és ládát, tard községből egy cifraszűrt és két női ködmönt, gömörszőlősről egy remekbe faragott szarukürtöt. a népi értékeket a miskolci herman ottó múzeumnak ajándékozták. a múzeum a tanácstól kapott ajándékokat, népi faragásokat, himzéseket, szöttéseket kiállításon mutatja be a város dolgozóinak. /mti/

10.05

- 15 -

Handwritten signature

bb.25. az egész falunak segítenek az ácsi uttörő termelőszövetkezet szakképzett „gazdái,,

vid fm/ke szb fm

1961. december 18.

kiváló eredménnyel zárta az idei esztendő az ácsi uttörők hetven tagu ifjúsági szövetkezete. négy holdas földjükről a nagy szárazság ellenére is 100 mázsa kukoricát takarítottak be. ezt nemcsak szorgalmas munkájuknak, hanem szakértelmüknek is köszönhetik. a szövetkezeti tagok ugyanis farkas józsef tanár vezetésével már évek óta résztvesznek az iskolai mezőgazdasági gyakorlati oktatásban. segítségüket a falubeliek is szívesen fogadják. a brigádvezetők például már sok háztáji keriben mutatták be, hogyan kell a gyümölcsfákat szakszerűen ültetni. sokat szorgoskodnak a pajtások a „nagyok,, tsz-ében. természetesen sok segítséget kaptak cserébe a közös gazdaságtól. így tudják most termelőszövetkezetüket több mint 20.000 forint értékű „beruházással,, bővíteni. jövőre már betelepítéssel gazdálkodnak. málnát telepítenek, majorannát, zöldséget, cukorrépat termelnek. már építik a tyúkólakat és törzsállományuk szaporulatával fel akarják majd frissíteni a község nyulállományát. jövőre jelentősen növeli hasznukat melléküzemáguk is. januárban nyílik meg az iskolában az a kis pavilonjuk, ahol a tíz perces szünetben felváltva árúsítanak majd üdítőitalt, süteményt és iskolaszereket. /mti/

--

bb 27. járási egészségügyi központ polgár községben

vid fm/ke szb fm

1961. december 18.

régi épület átalakításával és bővítésével korszerűen felszerelt és berendezett járási egészségház készült el a hajdu-bihar megyei polgár községben. az új egészségházban kapott helyett három körzeti orvos központi rendelője, valamint a község fogorvosa. az új egészségházban dolgozik a járási tanács egészségügyi csoportja, a járási vöröskereszt és a közegészségügyi felügyelő is. /mti/

--

10.24

- 16 -

Ke

bb 26. ezer munkás dolgozik a dunaujvárosi „nemzetközi,, építkezésen - jól halad a szalmacellulóze gyár szerelése

vid szf/te szb szf

1961. december 18.

dunaujvárosban épül második öt éves tervünk legnagyobb könnyűipari beruházása, a dunai szalmacellulóze gyár. a különböző csarnokokat, nyitott és fedett tárolókat, vasuti vágányokat és utakat a dunaujvárosi 26-os építőipari vállalat dolgozói építik. az építők a tél beálltával is teljes létszámmal dolgoznak, hogy ideiglenes feladatukat az év vége előtt sikeresen elvégezzék. a két utolsó üzem, a gépház és a fehéritő csarnokát a napokban fejezik be, s ezzel az utolsó épületeket is átadják a szerelőknek.

a már átadott csarnokokban és épületekben gyors ütemben szerelik a gépeket. a nagyobb részt külföldről vásárolt berendezések szerelését agyártó országok szakemberei irányítják. a magyar szerelőknél kívül jelenleg négy nemzet szakemberei dolgoznak a szerelésen. a kazánházban finnek irányításával és részvételével jó ütemben állítják össze a gyár erőművének a kazánját. a cellulóze gépteremben angol és svéd szakemberek irányításával halad a munka. legjobban haladnak a szecsakázó üzemben, ahol német szakemberek vezetésével a könnyűipari gyár- és gépszerelő vállalat dolgozói két héttel a határidő előtt most fejezték be a szecsakázó gépek szerelését. a 25 méter magas épület négy szintjén összesen 48 ndk-ból érkezett gépet szereltek fel. a brigádok most a pótmunkákon dolgoznak.

jelenleg körülbelül ezer építő- és szerelő dolgozik a szalmacellulóze gyári építkezésen. remény van rá, hogy a gépek kipróbálását jóval a határidő előtt, már 1962. szeptemberében megkezdhetik. /mti/

--

bb 28. zongorát vásárolt pátkán a szülői munkaközösség

vid fm/ke szb fm

1961. december 18.

a fejér megyei pátká községben az általános iskola szülői munkaközösségének tagjai az általuk rendezett előadások bevételéből zongorát vásároltak az iskola részére, hogy gyermekeik zenei oktatását segítsék. /mti/

--

10.30

- 17 -

Ke

bb 29. téli primörök érkeztek hajduszoboszlóról.

i n. j. /j szb ká

1961. december 18.

hajduszoboszlón, a kossuth termelőszövetkezet jó kihasználja termálvízzel fűtött, tágas üvegházait: innen szállítják tél elején és egész télen át a legtöbb primört a fővárosba. hétfőn meg is érkezett az első primör-szállítmány, többek között téli saláta és cserepe kákaralábé. a termelőszövetkezet karácsony hetében nagyobb szállítmányokat küld a fővárosba, többek között piros gömbölyű és fehér jégcsapretket, továbbá salátának való hosszú kagylóborkát. /mti/

bb 30. elutazott a szovjetunióba a magyar állami hangversenyzenekar

t fe/tm szb hk

1961. december 18.

hétfőn délelőtt a menetrendszerű gyorssal elutazott a szovjetunióba a magyar állami hangversenyzenekar. a nyugati pályaudvaron búcsúztatásukra megjelent meruk vilmos, a művelődésügyi minisztérium színházi és zenei főigazgatóságának vezetője, a kulturális kapcsolatok intézetének, az országos rendező irodának és a nemzetközi koncertigazgatóságnak több vezető munkatársa.

a magyar állami hangversenyzenekar kéthetes szovjetunióbeli turnéja során moszkvában, leningrádban és rügában koncertezik. /mti/

12. 13

- 18 -

bb 31. három öröklakásnak, a családi háznak és a moszkvics személygépkocsinak még nincs gazdája - a nyertes lottó szelvényeket legkésőbb december 20-ig lehet bemutatni

i kf/kf szb vg

1961. december 18.

a december 1-i lottó jutalomSOROLÁSON hét főnyereményt és többszáz értékes nyereménytárgyat sorsoltak. a főnyeremények közül azonban eddig mindössze kettőnek van gazdája, s mindketten vidékről jelentkeztek. a lottó lakótelep két és félszobás kertes lakását feith gézáné kaposvári lottózó nyerte. a flórián téri lottóház egyik kétszobás összkomfortos öröklakásának tulajdonosa boros józsefné lakitelki lakós lett.

a többi főnyeremény gazdája még ismeretlen. nem jelentkeztek a flórián téri lottóház két kisorsolt öröklakásáért, a bárhol felépíthető családi házáért, a moszkvics személygépkocsiért és a kárpát utcai társasház utolsó öröklakásáért. érdekes egyébként, hogy a kárpát utcai lakást másodsor sorsolták ki, mivel előtte egyszer már nem akadt gazdája.

a nyertes szelvényekkel legkésőbb december 20-ig kell jelentkezni. ajánlatos tehát, ha a lottózók megnézik nem nyert-e valamelyik 44. heti szelvényük. /mti/

13.47

- 19 -

kek

bb 32. időjárásjelentés

tm szb hk

1961. december 18.

a meteorológiai intézet jelenti december 18-án, hétfőn 13 órakor:

mérsékeltlen hideg idő

a közép- és nyugat-európa nagy részét és a földközi tenger környékét elborító hideg, sarkvidéki eredetű levegő az atlanti óceán felé húzódik és fokozatosan helyet ad a kerülő uton észak- és kelet felől érkező enyhülésnek. a legerősebb hideg ma reggel egész Európában münchenben volt, ahonnan mínusz 21 fokos fagyról érkezett jelentés. ugyanakkor a skandináv félszigeten még az igen hosszú éjszaka ellenére sem keletkeztek fagyok. hazánkban tegnap 4-6 órán át sütött a nap, nőszálligózást a délelőtti órákban nagykanizsán észleltek. a hőmérséklet csúcspontjai alakulása igen szeszélyes eloszlású volt. szentgotthárd, budapest és a mátra vidékén, valamint a mecsek hegységtől délre mínusz 1-3, az ország közepén és a tiszántulton mínusz 4-7, máshol mínusz 7-8 fok volt napközben a hőmérséklet. éjszaka a lehülés már egyöntetűbb volt, általában mínusz 8-13 fokig csökkent a hőmérséklet.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke mínusz 3.4 fok volt, a sokévi átlagnál 4.1 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 774 milliméter, alig változik.

várható időjárás kedd estig:

mérsékeltlen hideg, felhős idő. néhány helyen hószálligózás, időnként élénk északi, északkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 6-11, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 0 - mínusz 3 fok között.

a duna vízállása ma reggel: 545 centiméter. /mti/

bb 34. hazaérkezett a belgrádban járt tanácsküldöttség

ke-lm sr

1961. december 18.

veres józsef vezetésével a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának küldöttsége hétfőn hazaérkezett belgrádból. /mti/

14.10

- 20 -

bb 35. a terv felesleges túlteljesítése miatt három napig szünetelt a termelés a lőrinci hengerműben

i sl/ir szo vg

1961. december 18.

a múlt szerdán este 8 órakor leálltak a gépek a lőrinci hengerműben, s háromnapos karbantartó munka kezdődött. zuttal azonban nem tervszerű, hanem kényszerű gépjavitásról volt szó, mert a gyár az év eleje óta oly nagy mértékben túlteljesített tervét, hogy a termelést néhány napig szüneteltetni kellett.

a kqm vaskohászati igazgatóságán elmondották, hogy az iparág egyes üzemében - ide tartozik a lőrinci hengermű is - a tervek 100 százalékos teljesítése a fontos, a túlteljesítés több kárt jelenthet, mint hasznot. durva- és középfimom lemezáruból ugyanis 100 százalékos tervteljesítés esetén is megfelelő mennyiséget kapnak a feldolgozó üzemek, s minden további szállítmány anyagpocsékolást jelent. ezekből a lemezfajtákból egyébként is a kelletnél több van raktáron. vállalatunk a megszabott tartalékaikon felül jelenleg még további 24 napos durva- és középlemez készlettel rendelkezik, a készleteket tehát nem növelni, hanem csökkenteni kell.

a lőrinci hengermű az év elején 1.500 tonna olyan terven felüli lemezárú gyártására kapott engedélyt, amelyre az országnak elsősorban exportcélokra valóban szüksége van. ehelyett azonban 11 hónap alatt mintegy 3.700 tonna lemezt készített terven felül a gyár, s ezzel növelte az egyelőre felesleges készleteket. más üzemekben is tapasztalható hasonló törekvés, ezért a minisztérium most már erőlyesen fellép, hogy indokolatlan tervtúlteljesítés érdekében ne vonhassák el fontos gyártmányoktól a drága anyagot. a minisztériumnak az az álláspontja, hogy a termelékenység és az önköltséget a műszaki színvonal emelésével és ne a tervfelesleges túlteljesítésével javítsák üzemünk. a termelés „túltengése”, miatt ez év második negyedében az ózdi kohászati üzemek és a borsodnádasdi lemezgyár vezetőitől megvonták a prémiumot, most pedig, első ízben lőrincen sor került a termelés néhány napos leállítására, amikor a dolgozókat a javítási munkákban vonták be.

hétfőn reggel ismét megindult a termelés a lőrinci hengerműben, s most a gyártási program érvényesítése a legfőbb feladatuk. a tervek nagymérvű túlteljesítése ellenére ugyanis több mint három-ezer tonna különféle lemezárúval adósa a népgazdaságnak. egyes tételek kimaradását kooperációs nehézségek okozták, a vaskohászati igazgatóság szerint azonban a szervezethez javításával az elmaradásnak nagy része pótolható. a jövő évtől egyébként még szigorubbban ügyel a minisztérium és az országos tervhivatal a tervszerű munkára és a készletek megfelelő szintjére. 1962-ben mintegy 20.000 tonnával kívánják csökkenteni a túlzott készleteket, ezért a jövőben minden eszközzel elejét veszik a tervek felesleges túlteljesítésnek. /mti/

14.45

- 21 -

15/20
Kec

bb 33. Hétfőn megkezdtek az évi terven felül épített negyvenkét lakás átadását salgótarjánban

vid te szb ki

1961. december 18.

a nógrád megyei építőipari vállalat december 10-re teljesítette idei lakásépítési tervét és a megyei tanács székháza mögötti dombháton, hat egymás melletti épületben, befejezték a terven felül épített 42 lakás építését is. ezek műszaki átadását hétfőn zárták meg. /mti/

..

bb 36. tizenöt centiméteres jégpáncél borítja a balatont - befagyott a tiszta - bányászok, építők és vízügyi dolgozók helytállása a dermedt hidegben

ő vid ki/te szb ki

1961. december 18.

hétfőn reggelre befagyott a balaton. átlagosan 15 centiméter vastag jég borítja a víz felszínét. a siófoki halászati vállalat dolgozóinak egy része - a halászati év sikeres befejezése után - most csákányokkal, fejszékkel vágja a jeget, hogy megtölthessék a siófoki, a fonyódi, a keszthelyi és a tihanyi jégvermeket. a jégtermelés több balatonmenti termelőszövetkezeti dolgozó részére is jó munkaalkalmat jelent. a balaton partján több mint kétszáz veremben tárolnak jeget.

változatosabbá vált a szot balatoni üdülőben pihenő dolgozók szórakozása is. előkerültek a fakutyák, a korcsolyák és a jégvitorlák, s a vendégek a tükörsima jégen élvezik a téli sportok örömeit, vidám versenyeket rendeznek.

a mínusz tizfokos hidegben hétfőn reggelre befagyott a tiszta is. a teljes befagyást másfélnapos kásás jégzajlás előzte meg, ami nehezítette szolnok ivóvízellátását. vasárnap reggelre a kásás jég eltömte a vízművek szivókosarait. a városi vízművek a közép-tiszavidéki vízügyi igazgatósághoz fordult segítségért, ahonnan szakembereket és nagyteljesítményű szivattyúkat küldtek a helyszínre. a folyóparton, dacolva a jéggel és a mínusz 10-12 fokos hideggel, percnként tízezer liter teljesítményű szivattyút állítottak fel, s így hétfőn délutánra sikerült némi ivóvizet juttatni a lakosságnak. a szolnoki cukorgyárat hasonló okok miatt szintén vízhiány fenyegette. a vízügyi igazgatóság segítségével azonban itt is biztosították a gyár vízellátását. ladikokból és pontonokból óránként tisztítják a jégtől a szivókosarokat. /folyt.köv./

15.07

15.25

KE

bb 36. tizenöt centiméteres... folyt./- szb

Rudabányán a csaknem husz fokos hideg különösen a külszínen dolgozó 400 bányásztól és gépkezelőtől követel nagy erőfeszítést. a napok óta tartó orkánszerű szél és hideg egyaránt próbára tette az embereket és a gépeket. amikor a furóberendezésben befagyott a víz, a bányászok kézi erővel mélyítették a lyukakat, hogy a munka egy percig se szüneteljen. nehézségbe ütközött a lerobbantott vasérc elszállítása is. az utak mentén felállított melegedőhelyiségekből vittek forró vizet a dömperek hűtőjébe, mert előfordult, hogy a jeges szél a hűtővizet menet közben megfagyasztotta. a szokatlan hideg ellenére a külszíni bányászok teljesítik napi terveiket. a dolgozók óránként kapnak forró teát vagy feketekávékat.

a borsod megyei építőipari vállalat dolgozóinak az év végéig még több mint négyszáz lakást kell átadniuk, ezért elsősorban a szakiparosok, ahol lehetséges, két műszakban dolgoznak. munkájukat azonban megnehezítette a hirtelen jött hideg időjárás. az építési és a diósgyőri kilián lakótelepi tíz emelet magas toronyházakban, ezekben az épületekben pvc padlót ragasztanak. ezt a munkát csak 18 fokos melegben végezhetik, a lakásokban azonban robbanásveszély miatt a tüzet nem gyújthatnak. ezért a vállalat vezetői a dolgozók egy részéből fűtőbrigádokat alakítottak. ezek hordozható dobkályhával a kívánt hőfokra melegítik a helyiséget, majd a kályhát másik lakásba viszik. a kellően felmelegített helyiségben a szakiparosok leragasztják a pvc padlóburkolatot. a nagy hidegben a vállalat munkahelyein naponta több mint 150 mázsa szén tüzelnek el. a dolgozók helytállásának és ötletességének eredménye, hogy hétfőn a diósgyőri tatra utcában 36 lakással megkezdheték az új otthonok átadását. /mti/

..

bb 37. az év végéig megtakarított fűtőanyaggal gyártanak acélt a dunaujvárosi martinászkok

vid te szb ki

1961. december 18.

a dunai vasmű martin acélművének dolgozói szombaton befejezték évi tervüket. a martinászkok az év eleje óta egyenletesen javították munkájukat, csökkentették a javítási időt, növelték a kemencék élettartamát és a termelést. a kemencék teljesítményét különösen a második félévben fokozták. ebben az időszakban körülbelül két tonnával több a kemencék óratermésének a tavalyinál. az acélgyártáshoz a tervezettnél kevesebb gázt és fűtőanyagot használtak fel. így az év végéig megtakarított fűtőanyaggal gyártanak acélt. /mti/

-23-

15.24

15.40

KE

bb 38. ülést tartott az mszbt elnöksége

t ms/tr vm sr

1961. december 18.

a magyar-szovjet baráti társaság országos elnöksége hétfőn római sándor elnöklésével ülést tartott a barátság házában. az ülésen résztvettek az mszbt megyei titkárai is.

római sándor elnöki megnyitója után az országos elnökség a demeter sándor eddigi főtitkár más beosztásba távozása folytán megüresedett főtitkári tisztségre kristóf istván választotta meg.

kristóf istván, az mszbt új főtitkára beszámolt az elnökségnek a májusi elnökségi ülés óta végzett munkáról és ismertette azokat a főbb irányelveket, amelyeknek megvalósítására a társaság jövő évi munkatervében törekszik. kiemelte, hogy az mszbt-nek a főbbi tömegszervezetekkel és mozgalmakkal együtt egyik legfontosabb feladata, hogy minél szélesebb néprétegeknek nyújtson módot a szovjetunió kommunista pártja huszonkettedik kongresszusán hozott történelmi jelentőségű határozatok megismerésére. különösen fontos annak ismertetése, hogy ezek a határozatok a mi viszonyaink között milyen tanulságokat, útmutatást és segítséget adnak a szocialista építésben. a szovjet tapasztalatok hazai alkalmazásának lehetőségei jelentős helyet foglalnak el az mszbt ismeretterjesztő munkájában - folytatta. a különböző szakmai delegációk itteni látogatásait, a kommunista brigádvezetők és a magyar munkásság találkozásait, magyar szakemberek és dolgozók szovjetunióbeli látogatásait különösen ebből a szempontból kell értékelni. méltatta ezután a film és más szemléltető eszközök szerepét a két nép kölcsönös megismerésében és barátságának elmélyítésében, majd hangsúlyozta a személyi kapcsolatok fontosságát. ezek a kapcsolatok az utóbbi években örvedetesen bővülnek - állapította meg - az idén például mintegy 12 ezer magyar és ugyanannyi szovjet dolgozó vett részt szovjetunióbeli, illetve magyarországi turista úton. az mszbt törekvése - mondotta befejezésül, hogy az iskolán kívüli orosz nyelvoktatást az egyre fokozódó igényeknek megfelelően fejlessze. ebből a célból segíteni kívánják az orosz-szakos tanárok továbbképzését.

/folyt.köv./

16.41

- 24 -

/bb 39. ülést.....1.folyt./vm

a beszámolót élénk vita követte, amelyben a felszólalók hangsúlyozták az utazási lehetőségek növelését, többek között olyan formában is, hogy tud nyitni diákok utazására. szóltak a művészetek szerepéről az ismeretterjesztő munkában és rámutattak, hogy a magyar-szovjet barátság apólosa az egész társadalom ügye. /mti/

bb 39. három járásra kiterjedő hatáskörrel megalakult bács megye legnagyobb vízhasznosítási társulata

vid ká/j vm

1961. december 18.

a kiskőrösi, a kecskeméti és a kiskunhalasi járás területén - mintegy 240.000 holdra kiterjedő hatáskörrel - homokhátság néven megalakult bács megye legnagyobb vízhasznosítási társulata. az új társulat tagjai a vízben szegény kiskunsági homokvidék termőképességének növelését tűzték ki célul, ezért elsősorban a helyi belvizek hasznosítására törekednek. rendezik a csatornahálózatot, öntözőműveket, víztároló medencéket építenek és ahol szükséges, talajjavítási munkát is végeznek. a társulásban tömörült mezőgazdasági üzemek hotdanként 10 forinttal járulnak hozzá a költségek fedezéséhez. /mti/

bb 40. befagyott hazánk legnagyobb hegyvidéki víztárolója, a rakacai-tó

vid ká/j vm

1961. december 18.

a borsodi iparvidék, elsősorban kazincbarcika és a sajó, valamint a szana-völgyi bányásztelepítések vízellátására a rakacai-tó völgyében építették ki hazánk legnagyobb hegyvidéki víztárolóját. a 800 méteres gáttal elzárt, mesterséges tóban a nyári szárazság után már jelentős vízmennyiség gyűlt össze. a több mint 2000 négyzetkilométernyi vízgyűjtő területről felfogott víz mennyisége eléri a 2 millió köbmétert. a mesterséges tó legnagyobb mélysége 5 és fél méter. a csupán 100 holdnyi területet elfoglaló mesterséges tó vize a kemény téli hidegben hétfőre befagyott. /mti/

16.45

- 25 -

bb 41. három ember csaknem 18 órás drámai küzdelme a jeges balatonon

i sb/vid/gk vm vg

1961. december 18.

a dunántulra betört hideg szél felkorbácsolta a balatont és csütörtöktől vasárnapig szinte pihenőt sem engedett. a jégtáblákkal dobálózó méteresnél nagyobb hullámok nagy bajba sodorták a folyamszabályozó és kavicskotró vállalat két hajóját. az fk-110-es jelű kotró vontatás közben már annyira rángatták a hullámok, hogy felborult volna, ha le nem horgonyozzák balatonszéplak közelében. egy napig jól állta a vihart a magára hagyott kotró, de pénteken este már veszjelzésekkel kért segítséget, mert a szél a horgonnyal együtt a part felé sodorta, s ha megfeneklik, a hullámok átcsapnak rajta és teletöltik vízzel. a kotró mentőcsónakjait is leszakította a vihar, így az emberek előtt bezárult a menekülés útja. a veszjelzésekre még aznap este megkísérelte a mentést a mahart vontatóhajója, de a sötétség és a nagy vihar miatt az is veszélybe került és kénytelen volt visszafordulni. szombaton reggel végre egy másik vontatóval, az uttörővel sikerült megközelíteni és biztonságosan lehorgonyozni a kotró, s ennivalót adni a bajbajutott hajósoknak.

a jégdarabokkal ostromló viharos víz azonban még nagyobb veszélybe döntötte a vállalat fk-123-jelű kotrójának személyzetét, amely szombaton délután névfülöpnél éppen vontatásra készült. a horgony felszedésének előkészítésére mórós lajos ladikba szállt, hogy megtisztítsa a jégtől a horgonytartó bóját. de néhány perc alatt a jég már 25-30 centiméter vastag burokba zárta az evezőtollát. így nem tudta tovább irányítani a csónakot, s az erős szél és a hullámok elsodorták a kotró közeléből. kiss józsef és sági lajos hajósok a másik ladikkal mentésre indultak, de mire egymáshoz kötötték a két csónakot, ugyanúgy jártak: befagyott az evező, sőt a jégtáblák is közrefogták, jégszigetté változtatták a ladikokat.

a kotró személyzetének egyik tagja a parton volt és a szerencsétlenségről nyomban értesítette a névfülöpi rendőrséget. riadóztatták sírfokot, keszmetyt, fonyódot, hogy küldjenek hajókat, de ezek már nem tudtak kifutni a kikötőkből, mert a balaton partját ekkor már mintegy három kilométer széles sávban jégmező övezte. telefonjelzésre az országos vízügyi főigazgatóság azonnal első foku készütséget rendelt el a balatonon és segítségért fordult a honvédelmi minisztériumhoz és a belügyminisztériumhoz.
/folyt.köv./

17.07

1730

bb 42. délutántól - reggelig - az igazság házhoz jön

i di/hné szb sr

1961. december 18.

hétfőn délutántól kedden reggelig „vértanú közlekedési akadály”, gátolta a forgalmat a budai dunaparton a műszaki egyetemtól a lánchídig. a budapesti filmstudio munkatársai „ütöttek tányért”, hogy folytassák legújabb alkotásuk az igazság házhoz jön című film forgatását. a téli délutanon és éjszakán játszódó jeleneteket besenyey ferenc, páger antal, deák ferenc és népes statisztika-csoport közreműködésével örökítették meg a filmszalagon. az igazság házhoz jön című új magyar filmet fehér imre rendezte és bodrossy felix fényképezi. /mti/

bb 43. bertold brecht színműve miskolcon

vid ke szb sr

1961. december 18.

miskolcon mutatták be magyarországon először bertold brecht: arthuro ui című színművét. a darab felidézti a régi németország kar-teljeit, trösztjeit, a huszadik század galád fasisztáinak, hitlernek és társainak uralomra törését, majd az uralom birtokában véghezvitt gaztetteit. brecht színművét horvai istván kétszeres kossuth-díjas rendezte. a mű főbb szerepeit sztankai istván, fehér tibor, némethy ferenc, ruttkai ottó, somló ferenc jászai-díjasok, gáti györgy, nádassdy anna és lóránd nanna alakították.

az előadást megtekintette harrmann könn, a német demokratikus köz-társaság budapesti nagykövetségének attaséja, valamint kulturális életünk számos vezető egyénisége. /mti/

bb 44. tizenhatmillió forint a zalaai fiatalok takarékosági számláján

vid te szb ki

1961. december 18.

zala megyében az idén mintegy négyszázötven kisz alapszervezet tagjai vettek részt a takarékosági mozgalomban. az olajipari vállalatoknál és az olajüzemkőnél a fiatal műszakik több hasznos újítással járultak hozzá a mozgalom eredményességéhez. a bázakerettyei fiatalok egymillió, a lovászi k. olajtermelő vállalat kisz-szervezetének tagjai kétmillió, a nagytenyeyti olajmező fiataljai majdnem másfélmillió forintot takarítottak meg gondos anyagfelhasználással, újításokkal és társasági munkával. nem végleges adatok szerint a nagykanizsai dunántúli k. olajipari gépgyár fiataljai voltak a legszorgalmasabbak; eddig mintegy két és fél millió forint gyűlt össze a takarékosági számlájukon. a megyei kisz-bizottság tájékoztatója szerint tíz napon alatt tizenhatmillió forintot jegyeztek be a zalaai kisz alapszervezetek takarékosági számlájára. /mti/

17.15

- 27 -

bb 45. japán szakszervezeti vendégek látogatása a szot-
ban

ke szb sr

1961. december 18.

somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot
elnöke hétfőn fogadta a japán szakszervezeti főtanács /sohyo/
hazánkban tartózkodó küldöttségét.

a szot elnöke és a japán vendégek barátságosan elbeszélgettek a
magyar és a japán szakszervezetek munkájáról. /mti/

..

bb 46. meghalt wirth ádám, a munkásmozgalom régi harcosa

gk szb sr

1961. december 18.

elhunyt wirth ádám a munkásmozgalom régi harcosa, aki több év-
tizeden keresztül a szabómunkások szakszervezetének baloldali
csoportjában tevékenykedett. temetése szerdán délután fél 2 órakor
lesz a rákoskeresztúri új temetőben. /mti/

..

bb 47. megváltozik a 30-as autóbusz utvonala

k hbj szb vg

1961. december 18.

a fővárosi autóbuszüzem közli, hogy a 30-as járat utvonala, a
leibstücker mária utca és pozsonyi ut torkolatában a fővárosi villa-
mosva korszerűsíti a vágányt, emiatt a járat kocsijait decem-
ber 20-án, üzemkezdettől - előre láthatólag három hétig - a keleti pá-
lyaudvar végállomás és újpest, deák ferenc utca között, a 20-as
járat utvonala közlekedtetni. deák ferenc utcától az utvonala vál-
tozatlan. /mti/

..

bb 50. dobi istván távirata a szíriai arab köztársaság ut
elnökéhez

tm szb sr

1961. december 18.

dobi istván, a z elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte
nazem el kudzit, a szíriai arab köztársaság újonnan meg-
választott elnökét. /mti/

..

-28-

17.23

1961

/bb 41. három ember....1.folyt./vir

a szerencsétlenekről csak annyit tudtak, hogy balatonboglár felé
sodorta őket a vihar. ezért a mentők kérésére egy szovjet helikopter
próbált segíteni a kutatásban, de a gép felszállását megakadályozta
a vihar. magyar honvédelmi alakulatok kételtű gépkocsikkal, motorcsóna-
kkal vonultak ki és besötétedés után légvédelmi fényszórókkal
kutatták a balatont, a sűrű hóesésben s az erős fényvisszaverődés
miatt azonban nem láttak semmit, de legalább ezzel a fényvel
és a part mentén rakott őrűzettel jelezték a szerencsétleneknek,
hogy jön a segítség. meg kellett várni a reggeli világosságot,
de azért a mentők nem tétlenkedtek. a parton hat teherautó rako-
mány fapallót készítettek elő, hogy a vékony jégpáncélon utat épít-
senek a ladik utasaihoz. balatonboglártól fonyódig-örláncot állí-
tottak fel, hogy reggel mindjárt észrevegyék a bajbajutottakat.

vasárnap reggel vöröskeresztes repülőgép látta meg először a
ladikokat a széles jégmező közepén. a jég ekkor már mintegy 10
centiméterre megvastagodott, s az elsodort csónak utasai is kime-
részkedtek a jégre, s így fél uton találkoztak a megmentettek és
a mentők. a három ember elbeszélése szerint, csaknem 18 órán át viv-
tak drámai küzdelmet a jeges és viharos balatonnal. keszthelyen akkor
éjjel szélárnyékban 21 fokos volt a hideg. a meleg vattaruha sem
védte volna meg az embereket, s ezért megszakítás nélkül törték a
ladik körül a jeget, hogy felmelegedjenek. a megmentett embereket
nyomban megvizsgáltatták orvossal. kiss józsef teljesen egészséges,
mónos lajos és sági gyula kisebb fagyást szenvedett. állapotuk,
- a megfázástól eltekintve - nem veszélyes. csaknem 500 ember
vett részt a bajbajutottak megmentésében, s a folyamszabályozó és
kavicskotró vállalat vezetősége és pártszervezete ez uton mond kö-
szönetet a segítségért.

a hirtelen beköszöntött balatoni tél foglyul ejtette a vizen
tartózkodó kotróhajókat, kotró gépeket és uszályokat. a befagyott
vizijárművek kiszabadítását hétfőn mindenütt megkezdték és fű-
részekkel vágnak csatornákat a vizijárművek előtt. /mti/

17.32

- 29 -

10.45

bb 48. a hazai román nyelvű sajtó tiz éves jubileumi ünnepe
kétegyházán

vid ke szb sr

1961. december 18.

a hazai román nyelvű sajtó megjelenésének 10. évfordulója
alkalmából barátsági és emlékestet rendezett a magyarországi
románok demokratikus szövetsége, a hazafias népfront békés me-
gyei bizottsága, valamint a kétegyházi községi tanács és nép-
front bizottság kétegyházán.

az emlékestén szilágyi péter, a magyarországi románok de-
mokratikus szövetségének főtitkára és anton péter, a foaia
noastra című hazai román nyelvű ujság főszerkesztője mondott
ünnepi beszédet. megemlékeztek, hogy tiz évvel ezelőtt jelent
meg a libertatea noastra című első magyarországi román nyelvű
ujság a vocea tineratului című ifjúsági mellékletével. az uj-
ság jelenleg budapesten készül foaia noastra címmel. 1400 példány-
ban már megjelent a hazai románság 160 oldalas ujévi képes ka-
lendáriusa is. a tizedik, román nyelvű családi raptár az eddigiek-
nél is gazdagabb tartalmu.

az ünnepeket magyar és román nemzetiségi kulturális műsor
és bál követte. /mti/

bb 51. jean boulier abbé előadást tartott székesfehérvárott

vid hné szb sr

1961. december 18.

a hazánkban tartózkodó jean boulier abbé, a francia béketanács
tagja, hétfőn délután székesfehérvárra látogatott, ahol a fejer
megyei tanács nagytermében a nyugatnémet fegyverkezés békét ve-
szélyeztető következményeiről és a nemzetközi jog egyes, a békét
érintő vonatkozásairól tartott előadást. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

bb 34.sz. hírünket/ hazaérkezett a belgrádban járt tanács-
küldöttség/ teljes egészében

v i s s z a v o n j u k .

helyette hasonló tartalmu anyagot adunk./mti/

17.35

- 30 -

19.15
J. L.

bb 34. a fővárosi tanács küldöttsége hazaérkezett belgrádból

gk vm sr

1961. december 18.

a fővárosi tanács küldöttsége veres józsefnek, budapest
főváros tanácsa végrehajtó bizottsága elnökének vezetésével hétfőn
hazaérkezett belgrádból. a küldöttséget a fővárosi tanács végre-
hajtó bizottságának vezetői és a külügyminisztérium vezető munka-
társai fogadták a nyugati pályaudvaron.

a küldöttség fogadására megjelent mirko tepavac, a jugoszláv
szövetségi népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott
nagykövete./mti/

bb 52. időjárásjelentés

tm vm

1961. december 18.

a meteorológiai intézet jelentí december 18-án, hétfőn
18 órakor:

mérsékelten hideg idő

várható időjárás kedd estig: mérsékelten hideg, felhős idő,
többhelyen hószállingózással, időnként még élénk észak-keleti szél-
lel. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 0, mínusz 4
fok között./mti/

bb 53. m.m. alijev szovjet professzor előadása

vm

1961. december 18.

m.m. alijev szovjet akadémikus, aki a magyar tudományos
akadémia földtani bizottsága és a földtani intézet vendégeként
hazánkban tartózkodik, hétfőn a földtani problémákról tartott
előadást a földtani intézetben./mti/

18.20

Leib
Kor

- 31 -

bb 54. fotó és dokumentumkiállítás nyílt a vietnami néphadsereg napja alkalmából

tm vm sr

1961. december 18.

hétfőn este nguyen van-hong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti ideiglenes ügyvivője megnyitotta a magyar néphadsereg központi klubjában a vietnami néphadsereg napja alkalmából rendezett fotó és dokumentum kiállítást./mti/

bb 49. a főváros kulturális fejlődéséről tanácskozott a budapesti pártbizottság kibővített ülése

t hi/tr vm sr

1961. december 18.

a budapesti pártbizottság hétfőn délután a tizenkilencedik kerületi pártbizottság székházában tartott kibővített ülésén megtárgyalta a főváros kulturális életének időszerű kérdéseit. az ülésen megjelent orbán lászló, az mszmp központi bizottsága tudományos-és kulturális osztályának vezetője, aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, az mszmp központi bizottságának tagjai, dr. gyalmos jános, a fővárosi tanács vb. elnökhelyettese, bugár jánosné, a szot titkára, résztvettek az értekezleten a kerületi pártbizottságok titkárai, a kerületi tanácsok vb. elnökei, a nagyüzemek mszmp bizottságainak titkárai, a kulturális otthonok igazgatói, irodalmi és művészeti életünk képviselői.

kiss dezsőnek, az mszmp központi bizottsága tagjának, a budapesti pártbizottság első titkárának megnyitó szavai után kelen béla, a budapesti pártbizottság titkára beszámolt budapest kulturális fejlődéséről és a soronlevő feladatokról.

a beszámolót követő vitában felszólalt orbán lászló, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, dr. gyalmos jános, a fővárosi tanács vb. elnökhelyettese, sarlós istván, a hatodik kerületi pártbizottság első titkára, révész ferenc, a szabó ervin könyvtár igazgatója, nagy richárd, a budapesti kizs-bizottság első titkára, vágvölgyi tiber, a tankönyvkiadó vállalat igazgatója, mesterházi lajos író, dr. telegdy-kovács lászló, egyetemi tanár, a tit budapesti elnöke, maróthy jános zeneesztéta, dr. fülep ferenc, a nemzeti muzeum főigazgatója./mti/

20.34

- 32 -

bb 55. kiosztották az 1961. évi fizikai tudományos díjakat

t tz/hné vm

1961. december 18.

hétfőn este az eötvös loránd fizikai társulat ünnepi előadóján nyújtották át az idei fizikai tudományos díjakat.

a bródy imre-díjjal jeges károlyt, a pécsi pedagógiai főiskola fizikatanszékének vezetőjét tüntették ki az elektroluminiscencia körében végzett kutatásainak elismeréseképpen. a schmid rezső-díjat két fiatal kutató kapta: szabó jános, az eötvös loránd tudományegyetem elméleti-fizikai intézetének adjunktusa magnetohidrodinamikai és sándor tamás a központi fizikai kutatóintézet tudományos főmunkatársa a kozmikus sugárzással összefüggő kutatásaiért.

a díjakat a társulat elnöke, gyulai zoltán, kossuth-díjas akadémikus, egyetemi tanár nyújtotta át, méltatva a kitüntetettek tudományos munkásságát, majd a három kitűnő fizikus beszámolt legújabb kutatásainak eredményeiről./mti/

- 33 -

- v é g e -

KE

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1961. december 19.

bb 1. karácsonyi zöldpaprika szegedről

vid ká/j vm 1961. december 19.

a szegedi felszabadulás termelőszövetkezet hőfűtő üvegházai-
ban zöldpaprikát szüretelnek. mintegy 25.000 tővön fejlődik fogyasztá-
ásra alkalmas termés, s már eddig több mint 5000 csövet szedtek
le, karácsonyig pedig még mintegy 30.000 csőre számítanak. januárig
csak a paprika mintegy 100.000 forinttal gyarapítja a szövetkezet
bevételeit. az üvegházakban szépen fejlődik a 30.000 fej saláta is.
/mti/

bb 2. szakmai továbbképzés az ofotért boltok eladóinak - magyar
nyelvű tájékoztató készül a külföldi fényképezőgépekhez

i ta/tr vm vg 1961. december 19.

az elmúlt években sokan bírálták az ofotért vállalatot
azért, hogy boltjaiban kevés a szakképzett eladó, igen
sok esetben ugyanis a vevők nem tudták elmagyarázni a megvásárolt
fényképezőgépet, vagy más fényképezőgép működését és nem tudtak
szakmai tanácsokat adni. az ofotért vállalat vezetősége ezért most
16 előadásból álló szakmai tanfolyamot rendezett, amelyen a vállalat
valamennyi dolgozója részt vesz. a tanfolyam hallgatói írásban meg-
kapják a különböző fényképezőgépekkel kapcsolatos szakmai leírások-
kat, alkatrészjegyzékeket, az optikai boltok eladói a szemüveg ké-
szítés tanulmányozásán kívül orvosi-optikai ismereteket is szerez-
nek. a legjobb szemész-szakorvosok és a magyar optikai művek
szakemberei tartanak előadásokat.

ugyancsak régi kívánsága a vevőközönségnek, hogy az ofotért
a külföldi fényképező gépekhez adjon megfelelő magyarnyelvű
használati utasítást. jövőre már ennek a kérésnek is eleget t. sznek.
minden német, csehszlovák és szovjet gyártmányú géphez készül közér-
tető használati utasítás. /mti/

Zel